

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs II. De virtute confirmationis, deque eo, quis possit, vel non possit electus ante, & post confirmationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

à duritie, & se constituat in debita æquitate, unde talis actus non nisi dictam æquitatem habeat pro objecto. Quam opinionem Pasquilig. Donat. ait, posse esse veram de jure naturæ, & in foro poli, scilicet in foro fori, seu de jure canonico, in quo, quod fit, & non quod intenditur, examinatur, ac remittitur ad Suar. tom. 1. de relig. l. 4. c. 50. n. 59. Peyr. tom. 1. de subd. q. 1. c. 31. §. 11. Verum de hoc statues accuratius & ex fundamento, ubi legeris, quæ dicta sunt à nobis part. 3. ubi de resignatione simoniaca.

Quæstio 421. An Superior potens non confirmare, etiam electionem legitime factam, de persona aliis habili, urgente ad id bono communi, dum negat confirmationem, teneatur edicere & probare causam negatam à se confirmationis?

Respondeo primò: quidquid sit de eo, num causa rationabilis intercedere debeat, quæ juridicè probari possit, si fuerit necesse, ut tenent Donat. loc. cit. q. 9. n. 7. cum Castel. de elect. c. 14. n. 56. Lavor. de elect. tit. 4. c. 25. Item Pass. de elect. c. 33. n. 148. ubi expressè, quod ratio hæc seu causa, ob quam cassata est electio, debeat esse visibilis, & talis, quæ deduci possit ad forum publicum, etiam judiciale, si opus sit, inde probatur, quod in confirmatione & cassatione electionum agitur de maximo interesse, non solum eligentium & electorum, sed & Religionum & Ecclesiæ; si autem confirmatores, cum extrajudicialiter procedunt, non teneantur reddere rationem, quare confirmarint, vel cassarint electionem, esset res in Ecclesia summi præjudicii, & explanata via latissima passionibus & privatis affectibus istiusmodi Superiorum, qui homines sunt, ad fovendas impune factiones, & promovendos suos, sive dignos, sive indignos, & deprimentos dignissimos cum summo præjudicio Religionum & Ecclesiæ, si electionum confirmatio & cassatio ita remissa illorum Superiorum arbitrio & conscientia, ut nulli teneantur reddere rationem facti sui; sed sufficeret illos dicere, se ex causa rationabili cassasse vel confirmasse, & super hoc nullius moveri posset quæstio. Quidquid enim sit, ut ait idem Pass. n. 149. de quæstione illa communi, an dum aliquid commissum est conscientia alicujus, ejus dicto sit standum, & non possit contra illum dari querela (de quo videri possit Sanch. de matrim. l. 3. d. 10. n. 12.) ubi tamen agitur de re præjudiciali tertio & bono communi, idè quæ de re summè egente discretione Superiorum, seu dum sumus in materia justitiæ & juris naturalis, ac divini præcipientis, ut nulli inferatur injustum damnum, & nemo damnetur sine culpa, dicitur, quod & contra factum ab eo, qui agit secundum arbitrium boni viri, seu secundum conscientiam, potest haberi recursus, & quod non est necessitas credendi, quod illud sit factum ex conscientia recta & rationabili arbitrio, & quod Superioris officium est emendare, quod male gestum ab inferiore. Unde concludit Pass. certissimum est, quod Provinciales (idem est de aliis confirmatoribus regularibus) solum ex causa rationabili, deducibili, si opus sit, ad forum externum, cassare possunt electiones.

2. Loquendo tamen ordinariè seu regulariter non tenetur confirmator juridicè probare justam causam, quam præten dit, non confirmandi; sed sufficit, eam probatam habere extrajudicialiter. Donat. loc. cit. n. 8. & q. 14. n. 11. Idè quæ præcipuè in con-

P. Leuren. Feri Bevesf. Tom. II.

firmatione electionum regularium; cum, ut Gl. in clem. Exivi. de verbor. signif. §. demum, apud Donat. cit. q. 9. n. 9. in confirmatione Provincialium non procedatur judicialiter.

3. Sed neque tenetur in decreto cassationis electionis exprimere causam, quæ motus fuit ad cassandam electionem; quia Judex regulariter, ut notatur in c. sicut. de rejudicari. & per Bald. in l. si quis, ff. de peren. hered. non tenetur in sententia exprimere causam, adeòque sufficit, confirmatorè dicere, se ex causis bene visis cassare electionem, Pass. n. 149.

4. Neque etiam tenetur hanc justam causam, quam præten dit, ei, cui denegat confirmationem, edicere, sed sufficit, ut eam ostendat Superiori suo, si necesse fuerit, Pass. cit. n. 149. Donat. cit. q. 14. n. 11. verum loquatur ii de electione, per quam, etsi legitima sit, ut est in Ordine Prædicatorum, non acquiritur electo jus ad Prælaturam, & ubi non fuit appellatum à non confirmatione.

Quæstio 422. An, & qualiter confirmatio sit actus jurisdictionis & judicialis?

Resp. ad primum, esse actum jurisdictionis, sed quod potestas confirmandi sit potestas jurisdictionis. Lott. l. 2. q. 18. n. 28. citans Butrio. in c. 1. n. 9. de translat. Prælator. Seraph. decis. 637. n. 1. Pass. cit. c. 33. n. 139. ubi: evidens est, non convenire alicui, ut privata personæ, quod ei convenit ratione publici officii & administrationis publicæ jurisdictionis; at verò potestas confirmandi est potestas publica, & non nisi ratione publici officii habet, ut sit Judex, ad quem pertineat vel confirmare, vel cassare electiones: unde & confirmatio subjectionem in persona electi respectu confirmatoris supponit; cum fieri debeat per Superiorem. Lott. loc. cit. num. 27. citans Host. in sum. de elect. n. 27.

2. Respondeo ad secundum: tunc duntaxat confirmationem dici actum, seu confirmationem judicalem, quando fuit in formali judicio obrenta. Lott. l. 3. q. 17. n. 313.

PARAGRAPHVS II. De virtute confirmationis, deque eo, quid possit, vel non possit electus ante & post confirmationem.

Quæstio 423. Quæ sit virtus confirmationis in ordine ad supplendos & sanandos defectus commissos in electione?

Respondeo primò: electio ipso jure nulla ob defectum juris naturæ vel divini (intellige etiam positivi) nullà potestate potest confirmari validè. Siquidem Princeps supplere nequit & sanare defectus, in quibus dispensare nequit; tales autem defectus naturales, seu juris naturæ aut divini sunt absolutè indispensabiles respectu cujuscuque potestatis humanæ. Pass. de elect. c. 33. n. 167. in fine, citans Lavor. de elect. c. 25. n. 72. Laym. in c. sicut grave. n. 3. (exemplificans hoc in contractu usurario, qui ex nullius Principis confirmatione, etsi edicatur facta ex certa scientia, potest validari, ut Imol. in cit. c. sicut grave. in fine. Abb. n. 5.) Donat. tom. 2. p. 1. tit. 7. q. 13. n. 2. ubi etiam ponit pro exem-

o 2

ple

plo electionem, in qua desideratur consensus majoris partis, quem dicit esse de forma & naturali substantia electionis, pro quo citat Castell. *de elect.* c. 4. n. 45. & DD. communiter in c. quoddam sicut. de elect. Hoc verum, posse taliter electum confirmari in hoc sensu, quod non obstante tali electione possit à Superiore, qui aliàs independenter ab electione eidem de illo beneficio aut Prælaturâ providere potest, promoveri ad illam; non tamen per hoc, ut patet, convalidatur illa electio, aut electus, ne quidem partialiter, vi illius promoveretur; sed & dicitur absolutè provifus à tali Superiore, v. g. Apostolicus, si à Papa.

2. Respondeo secundò: electio ipso jure nulla ob defectus juris positivi humani confirmatur validè ab eo confirmatore, qui potest ac vult defectus illos supplere, seu sanare. Laym. Donat. Pass. LAVOR. *ll. cit.* Et si autem hi AA. in terminis non loquantur de electione ipso jure nulla, patet tamen & hanc ab illis comprehendi ob rationem ab iis datam; nempe ut Laym. quia Princeps approbans seu confirmans actum ex certa scientia (intellige de invaliditate illius) hâc confirmatione suâ tribuit illi jus & valorem, quem de se non habebat; habetque se jam actus illo, ac si ab initio defectibus illis caruisset. De cetero electio ob tales defectus ipso jure nulla omninò invalidè seu nullatenus confirmatur aut sanatur ab eo, qui super illis defectibus dispensare nequit; accessorium enim (quale quid est confirmatio respectu electionis) sequitur naturam sui principalis. *reg. 42. in c. inter defectos. de fide instrum.* Et sic, ubi electio est ipso jure nulla, superveniens quoque ei confirmatio à tali est ipso jure nulla; quod enim jus ipsum irritat, si confirmetur (intellige ab eo, qui in illo jure dispensare nequit) eodem jure est, & semper manet invalidum, irritum, inane. Pass. *loc. cit.* Donat. *loc. cit. q. 12. à n. 1.* cum communi. Atque ita in hoc sensu valet commune dictum AA. ubi electio vitiosa est, & non tenet, confirmatio non prodest, pro quo Pass. citat. *Gl. in c. 1. v. irritum. de postul. in c. 6. Abb. in c. ad probandam. n. 19. de rejudicari. n. 5. Tamb. de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 1. n. 24. LAVOR. ubi ante. &c.*

3. Respondeo tertio, ut talis electio ipso jure nulla validè confirmetur à tali potente super illis defectibus dispensare, necesse est, ut confirmatio illa procedat ex certa illius confirmatoris scientia de illis defectibus. Donat. *cit. q. 13. n. 4.* Laym. Pass. *ll. cit.* Unde si confirmatio repente & sine cognitione causæ & electionis à parte rei invalidæ facta, etiam à tali, qui aliàs posset super illis defectibus dispensare, non supplentur illi defectus. Pass. *loc. cit.* Idque in defectu intentionis; cum confirmator non inquirens de validitate electionis non censetur (ubi aliud non exprimit) voluisse confirmare electionem aliam quàm validam; jam autem, ut Lott. *l. 2. q. 56. n. 38.* natura confirmationis est, ut id, quod confirmat, saltem in intentione agentis sit validum; quippe confirmatio dicitur quasi cum alii firmatio. Porro ut confirmatio censetur valida in hoc casu, necesse est, ut hoc ipsum, nempe quod procedat ex certa scientia & plenitudine cognitionis, significet & exprimat Princeps. Laym. *loc. cit.* Donat. *cit. q. 13. n. 3.* ubi: quia jus positivum canonicum non potest abrogari, nisi de expressâ scientia Papæ, quæ non præsumitur, sed debet expressè constare; confirmatio enim, quæ datur citra expressionem certæ illius scientiæ, & hinc dicitur confirmatio in forma communi, jus aut valorem actui

non tribuit, sed supponit, ideòque approbat actum, quatenus de jure validus est, juxta c. 1. & 2. de confirm. *uril. vel inuril.* Laym. *loc. cit.*

4. Respondeo quartò: dum verò fit in casu hoc confirmatio ex certa scientia, idque exprimitur, videndum adhuc est, qualiter id ipsum exprimitur; nam si in specie exprimentur istiusmodi defectus substantiales dispensabiles, seu dicat confirmator, supplere se hunc vel illum defectum, dubium non est, quin validè confirmetur talis electio. Pass. *ll. cit.* Item si adhibeat clausulam generalem: *supplentes ex plenitudine potestatis omnem defectum*: si talis confirmatio ex certa scientia fiat à Papa, vel ejus Legato, electionem aliàs invalidam fieri validam, asserit Pass. *loc. cit.* ex Abb. *in c. 1. de confirm. n. 6. & 7. Biach. de elect. p. 3. c. 43. n. 11.* Peyr. *in formular. lit. c. 28. n. 4.* quamvis ipse Pass. addat, adhuc per illam clausulam non supplendos defectus substantiales (hoc est, ut Donat. *cit. q. 13. n. 1.* qui addunt formam, redduntque electionem ipso jure nullam) sed solum accidentales (hoc est, ut idem Donat. dum neglecta fuit solemnitas aliqua juris positivi, ex quo reddatur electio solum annullanda) supplendos verò & illos, si in genere dicitur: *supplentes omnem defectum, etiam substantialem.* Pass. Biach. Peyr. *ll. cit.* Quod ipsum verum ait Pass. etiam, ubi inferior Papæ confirmat quò ad defectus, super quibus is dispensare potest. Sic etiam, dum dicitur in genere: *Confirmamus ex certa scientia, vel per plenitudinem potestatis, ut vires habeat perfectissime notiois &c.* non censeri adhuc supplere defectus, qui specialem dispensationis expressionem desiderant, cujusmodi est personæ inhabilitas; vel si confirmatio cedat in præjudicium aliorum, tradit Laym. *loc. cit.* exemplificans id confirmationem electionis factæ de intruso, quam, etiam si fieri dicitur ex certa scientia, ait, censeri subreptitiam, nisi mentio fiat intrusionis. Similiter si alicui possessiones per violentiam acquisitæ confirmentur ex certa scientia, confirmationem subreptitiam censendam ait, nisi fiat mentio violentæ occupationis, vel nisi aliunde constet, Principem ejus notitiam habuisse, pro quo citat Bertach. *in repertor. v. confirmatio privilegior. Tusch. eod. v. concl. 710. n. 22. Tabien. eod. v. n. 15. &c.*

5. Respondeo quinto, electionem de jure cassandam non licet confirmare: non enim licet facere contra juris prohibitionem; adeoque cum lex velit, electionem annullandam, haberi & judicari nullam, seu annullari, non licebit facere contrarium, & illam habere validam, seu confirmare. Pass. *cit. n. 167.* ad initium. Sed neque electionem jure solum annullandam ulla recipere vires per talem confirmationem (intellige factam per inferiorem, qui in lege canonica dispensare nequit) tradit Donat. *cit. q. 13. n. 4.* citans c. quoddam sicut. de elect. §. etiam confirmata, quia vim ab inferiore habere non potest, quod Superior præcipit infirmari. Pass. *loc. cit.* quamvis is dicat, talem confirmationem non esse nullam ipso jure, sicut nec electio est irrita ipso jure; cum factum contra legem non sit statim irritum ipso jure, nisi lex id ipsum præcipiat; esse tamen cassandam talem confirmationem non fecit ac ipsam electionem. Ex quibus tamen illud sequi videtur, quòd sicut electio talis cassanda, si non cassatur à Superiore seu confirmatore, tenet mero jure; sic quoque supervenientem illi confirmationem tenere mero jure, quamdiu illa non cassatur à Superiore confirmatoris talis perperam confirmantis.

6. Respondeo sexto: quod attinet ad stylum sanandi electionis nullitatem, illum esse antiquum Sedis Apostolicae stylum, & de praesente adhuc continuari solitum, ait Card. de Luca de regular. d. 3. n. 5. quod ubi electionis nullitas non provenit ex culpa inexcusabili de facto, adeo, ut tam in eligentibus quam in electo mala fides non dignoscatur, & eorum, quae gesta sunt, retractatio aliquod scandalum, vel grave praedictum parere potest, tunc nullitatem sanare solet, sive electum cassata electione ex sua auctoritate eidem muneri praeficere. Eundemque etiam frequenter dicit stylum esse S. Congregationis proposita negotiis Episcop. & Regular. in electionibus Provincialium vel Superiorum localium; nempe quod, ubi etiam electio de stricta juris censura sit nulla; adhuc tamen rescindere solet, ut electus (praesertim, ubi electio non est integra) in suo munere continuet, tanquam ab ipsa Congregatione deputatus, ut etiam dicit practicasio saepe in electione Vicarii capitularis. Eadem ferè habet loc. cit. d. 12. & d. 53. n. 4.

Questio 424. Quid operetur, seu quid juris ultra id, quod electo per electionem quasi- sum, tribuat confirmatio?

Respondeo: in hoc pacto valde inter se differere AA. Nam primò jus ipsum Praelaturae, & jus eandem administrandi tribui electo vi electionis; & per confirmationem nihil juris, sed solum exercitium juris quaesiti tribui, tenet Gl. in 6. quanto Apostolica. d. 63. apud Pass. l. cit. n. 6. Item tenuit Rota apud eundem ibid. coram Gregor. XV. decis. 240. n. 17. p. 5. recent. & decis. 444. n. 15. dum dicit, electionem esse potentiorē confirmatione; quia per electionem plenum jus acquiritur; per confirmationem vero nihil novi, sed tantum exercitium, ut Oldr. conf. 146. n. 4. Item Selva de benef. p. 3. q. 1. n. 11. asserens, per electionem acquiri jus in re, per confirmationem vero acquiri solum hujus juris corroborationem & exercitium; citatur quoque pro hac sententia à Pass. Lambert. de jur. ep. l. 2. q. 1. n. 4. n. 2. & p. 2. l. 2. q. 5. n. 8. n. 1. Eandem tenet Donat. in pr. resolut. rer. Reg. rom. 2. tr. 6. q. 19. n. 3. hinc expressis: quamvis sola electio faciat Praelatum, & quarat jus electo, & per confirmationem nihil novi juris illi quaratur, sed solum exercitium juris per electionem quaesiti. Et tr. 7. q. 12. n. 1. confirmatio est juris prius habiti per electionem (pro quo ibidem citat Cast. de elect. c. 14. n. 5. Peyr. in subd. q. 1. c. 21. §. 11. in probat. 2. concl. 8.) Item Rom. 3. tr. 2. q. 11. ubi ait: confirmare electum, in rigore non est dare officium. Sequi quoque illam doctrinam videtur Lot. l. 2. q. 21. n. 10. ubi confirmatio nihil juris addit confirmato; quamvis q. 18. n. 18. & l. 1. q. 27. n. 1. teneat contrarium hinc expressis: ex sola electione, qua expectat adhuc confirmationem, non est dubium, vix quarri jus ad rem. Parum aut nihil in substantia ab hac sententia differant, qui docent electionem dare jus & potestatem administrandi in habitu, non in actu; atque ita electionem dare potestatem, sed velut ligatam, & non expeditam, & à confirmatione dependentem, quantum ad exercitium agendi, ut Abb. in cap. postquam. num. 2. cap. transmissam. num. 3. cap. sacrosanctam. n. 4. de elect. apud Pass. loc. cit. Et ne sibi contradicere videatur Abbas, dum in c. cum in jure. n. 3. & cap. nihil. n. 10. de elect. faceret, electionem non tribuere jus plenum, id ita explicat, ut eatenus

non tribuat jus plenum, quatenus non dat administrandi exercitium. Cui Abbatis doctrina in hoc sensu inhaerent Lavor. de elect. c. 25. n. 3. Sigism. à Bonon. de elect. dub. 42. n. 2.

2. E contra electionem non dare jus in re, nempe in praelatura vel beneficio, seu potestatem ipsam administrandi, sive temporaliter sive spiritualiter, sed solum jus ad rem, nempe ad Praelaturam, & ad dictam potestatem habendam & exigendam, tenet Pass. loc. cit. num. 7. dicens communionem & veram. Item num. 8. ubi: electus vi electionis, neque est Praelatus, neque spirituale matrimonium contraxit cum Ecclesia; adeoque nec habet potestatem, quae officii sunt, ad quod eligitur, sed habet solum jus ad rem revocabile vel confirmabile per Superiorem, citat pro hoc Gl. ordinari. in c. nostri. in c. qualiter. in c. transmissam, de elect. Rotam. decis. ult. de elect. in novis. Felin. in c. cum Bertoldus. de accusat. num. 2. 3. 4. Nav. in c. si quando. de rescript. excep. 10. num. 13. Staphil. de lit. grat. tit. de modis provision. num. 5. Rebuff. in pr. tit. ad regulam. de non tollendo jure quaesito. Gl. num. 46. Coral. de benef. p. 4. c. 1. n. 14. Paris. de resign. l. 2. q. 28. num. 8. Garc. p. 4. c. 3. num. 3. Tambur. de jure Abb. To. 1. d. 6. q. 1. num. 2. & 20. & plurimos alios, quibuscum sentit Pirh. ad tit. de elect. num. 304. Lot. loc. cit. Azor. p. 2. l. 6. c. 14. q. 4. Laym. ad c. nihil. de elect. num. 11. ubi: per electionem non acquiritur beneficii titulus, aut quasi dominium ejus, sed per sequentem confirmationem Superioris. citat is se ipsum Theol. moral. l. 4. tr. 2. c. 12. q. 1.

3. Probatur hac sententia efficaciter ex eo, quod, dum electus ante confirmationem moritur, non videtur de novo Ecclesia sponso suo, neque vacat Praelatura per talis electi non confirmati mortem, sed pergit vacare eadem vacatione, qua vacabat ante illam electionem per mortem prioris Praelati, ut cum communi juxta dicta à nobis saepe alias tenet Pass. cit. num. 8. citans Rotam ubi ante Felin. & c. Laym. Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 12. num. 2. Donat. cit. q. 19. num. 4. juxta c. quam sit. de elect. in 6. Quod nequaquam dici posset, si electus non confirmatus in eadem Praelatura jus habuisset, ac vi electionis sponso illius Ecclesiae fuisset. Unde non capio, quod Donat. loc. cit. num. 2. 3. 4. ait: quamvis vinculum spirituale matrimonii contrahatur per solum consensum eligentium & electi; & quamvis sola electio faciat Praelatum, & quarat jus electo, & per confirmationem nihil novi juris quaratur, nihilominus ante confirmationem Ecclesia dicitur vacare, & durat prima vacatio usque ad confirmationem, & per confirmationem vacare desinit &c. eum ex communi Beneficialistarum per mortem illius verè vacet beneficium, qui in eo intulatus, verum in eo jus ac quasi dominium illius habuit, etiam si nunquam possessionem illius accepisset; quin & ab exercitio Praelaturae vel officii fuisset suspensus, etiam censurà ecclesiasticà. Item probatur ex eo, quod, ut habetur c. inter corporalia. de translac. Episcopus confirmatus ex vi juris divini non potest cedere Episcopatu sine licentia Papae; possit autem electus Episcopus ante confirmationem cedere sine licentia Papae, & quidem in manibus non Superioris, sed Electorum juri quaesito per electionem, ut cum Gl. in c. 2. de Resit. in integ. v. renunciarit. in c. inter corporalia. de translac. v. confirmatus. in c. cum inter. de elect. v. conjugale AA. passim, ut videre est apud Pass. quod argumentum est manifestum,

conjugium illud spirituale non contrahi electione solâ & electi consensu: Pass. loc. cit. n. 8.

4. Probatum & aliâ ratione à priori à Pass. loc. cit. n. 7. electum ad Prælatum, quæ est cum jurisdictione (idem est de officijs alijs ecclesiasticis, quæ sunt cû solâ administratione) vi solius electionis non habere jurisdictionem (adeo que jurisdictione uti non posse, non quia habet eam ligatam & impeditâ, sed quia nullatenus eam habet) neque eam habere posse vi electionis ab Electoribus; siquidem nemo dat, quod non habet; at Electores ad ecclesiastica ministeria non habent potestatem jurisdictionis ecclesiasticæ, utpote quam Christus soli Petro ejusque successoribus commendavit, ita ut Ecclesia ut distincta à suo capite summo pontifice nullam habeat jurisdictionis seu, spiritualis gubernationis potestatem, sed illius sit, pacisci & gubernari (uti etiam id tradit Laym. in c. cum venerabilis, de consuetud. n. 3, ubi; quod Ecclesiæ ministri & prælati non sunt capaces jurisdictionis consequendæ & exercendæ, nisi cum ordine ad Papam, à quo tanquam capite omnis ecclesiastica potestas in inferiores ministros conveniente ordine descendit, pro quo citat seipsum, Theol. mor. l. 1, tr. 4, c. 7, §. 2.) unde illâ suâ electione non dat potestatem hanc jurisdictionis, sed solum id, quod Christus & summi Pontifices concessere, ut daret; potestatem enim eligendi ad officia Papatu inferiora non habet, nisi ex summorum pontificum auctoritate, qui concedentes Electoribus electionem puram, & reservantes sibi vel alijs Prælati confirmationem vel institutionem, sibi quoque vel alijs reservarunt facultatem largiendi potestatem officiorum ecclesiasticorum, quam tamen legitime electis promiserunt. Unde jam ex eo, quod detur potestas absque eo, quod detur illius exercitium (ut videre est in ordinato in sacerdotem, cui vi ordinationis datur potestas remittendi peccata, negato illi ejusdem potestatis exercitio, usque dum subjiatur ei populus, in quem illam exerceat. Item in consecrato in Episcopum nullâ assignatâ ei diocesi) pessime infertur, sic contingere in electione. Quinimo, cum per electionem electo determinetur materia seu populus exercendæ potestatis; quia eligitur præsul determinatæ Ecclesiæ, si revera per electionem acciperet hanc potestatem, ex hac saltem parte nihil deesset, quod minus etiam simul per eam haberet hujus potestatis exercitium. Pass. loc. cit. n. 9.

Quæstio 425. An, & qualiter legitime electus ante confirmationem habeat jurisdictionem seu potestatem administrandi ea, quæ sunt beneficii seu Prælatuæ, saltem in habitu, seu quo ad actum primum?

Respondeo: non convenire in hoc AA. nam quidam cum Gloss. in c. quanto. d. 63, v. relatio. vers. si queras. tenent, habere illum eam in habitu, seu quò ad actum primum, non item quò ad actum secundum, seu quò ad exercitium. sic docet Lott. l. 3, g. 17, n. 76. ubi: secutâ in tempore acceptatione electi, simulque peritâ electionis confirmatione (in quibus duobus consistit officium electi) censetur electo jus prælatuæ acquisitum in habitu, non tamen etiam in actu & exercitio. citat pro hoc Abbatem in c. nosti. de elect. n. 2. Felin. in c. cum Bertoldus. n. 2, de sent. & re judicat. Sigism. de Bonon. de elect. p. 1, c. 6 dub. 44 n. 1. &c. Et ne censeri possit loqui de jure Prælatuæ acquisito in habitu seu tan-

tum in actu primo proximo, addit Lott. n. 77, & 78. quod enim dicitur, electum ante confirmationem non habere plenitudinem officii, à quo pendet administrandi potestas, juxta c. nihil. de elect. intelligitur de exercitio, non de jure ipso administrandi, ut Præpos. in c. 1. d. 23, n. 23. Econtra probabilius & conformius iis, quæ dicta sunt à nobis quæst. præced. tradunt alii, per electionem ab Episcopo aliòve Prælato acceptatam (seclusâ speciali concessione Sedis Apolliticæ) non acquiri jurisdictionem & potestatem illam, ne quidem in actu primo, sed purè solum jus petendi illam à Superiore seu confirmatore conferendam; eò quòd jurisdictionis illa & potestas non detur, nec dari possit, ut dictum, ab Electoribus; ita docent Laym. ad c. nosti. de elect. n. 1. citans seipsum Theol. mor. l. 1, tr. 4, c. 7, §. 2. & ex eo Pirh. ad tit. de elect. n. 228. Verùm supponendo etiam tantisper primam sententiam, seu quòd revera jus ipsum seu ipsam jurisdictionem & administrationis potestatem habeat, est

Quæstio 426. An, & qualiter legitime electus, postquam electioni consensit, administrare actu possit, seu habeat exercitium administrationis ante confirmationem tanquam principalis?

Respondeo in genere: veritum est electis, ne se ingerant administrationi ante confirmationem, siue omnis illis interdicta est administratio, c. nosti. & c. qualiter. de elect. Azor. p. 2, l. 3, c. 17, g. 14. Lott. l. 3, g. 17, n. 289. & l. 1, g. 27, n. 3. Pass. de elect. c. 33, n. 2. Tamb. de jure Abb. tom. 1, d. 6, g. 2, n. 3. Prohibeturque administrare tam in temporalibus quam spiritualibus; tam in partem quam in totum, tam per se quam per alios, & quovis alio colore quaesito, ut expresse constituitur c. avaritia. de elect. in 6. quòd enim ibi dicitur de administratione facta ab electo sub titulo economi aut simili, idem censendum de administratione, quam electus exerceat ut principalis. Pass. loc. cit. Quin etiam tam directe quam indirectè, ut Tamb. Exstat quoque constitutio 86. Pii IV. in qua specialiter circa Abbatis, Præposituras aliisque Dignitates conventuales interdictur hæc administratio. Pass. & Tamb. l. cit.

2. Talis actus administrationis prohibitus ante confirmationem, ut constat ex c. qualiter. est, si electus à subditis, siue laicis, siue Clericis, ex gat & recipiat juramentum fidelitatis, vel promissionem obedientiæ. Pass. loc. cit. n. 3. citans Abb. in c. qualiter. n. 1. Barbof. ad cap. avaritia. n. 9. & de off. Episc. ab leg. 57, n. 204. Per hoc verò, quòd permittat neoelectus se installari, seu poni in thallo, seu sede Prælati, non censetur immiscere se administrationi Prælatuæ; quia hæc installatio non est administratio officii, seu Prælatuæ, sed signum quoddam, ut Pass. vel etiam inmissio aliqua in possessionem, ut Pirh. eamque generalis consuetudo excusat. Pass. loc. cit. n. 3. Pirh. de elect. n. 290. citans Abb. in cap. qualiter. n. 1. Innoc. ibid. v. immiscuit.

3. Ratio autem, cur electus jura Ecclesiæ & Prælatuæ administrare non debeat ante confirmationem, est; quia alias confirmatio nihil, aut vix aliquid operaretur, si ante illam competere potestas actu administrandi, neque is multum sollicitus foret de obtinenda confirmatione, ne se periculo callationis electionis exponeret; & si quando contingeret callari electionem, non ita facile à Præla-

tura, quam jam administrare cepit, removeri posset. Azor. loc. cit. Pirh. ad tit. de elect. n. 287. citans Host. in c. qualiter. de elect. ad inirium. & Gl. in cap. avaritia. v. confirmetur. Porro hæc intelligenda, quantum est ex vi electionis, & quantum est de jure communi, sub limitationibus tamen etiam, de quibus paulò post.

Quaestio 427. An saltem ut œconomus, vel ut Procurator, similivè titulo non principali administrare possit?

1. Respond. negativè Lott. lib. 1. q. 27. n. 4. & 5. Pass. loc. cit. n. 4. Pirh. ad tit. de elect. n. 29. cum communi, juxta expressum textum cap. avaritia. de elect. in 6. qui canon emanavit à Gregor. X. in generali Concilio Lugdun. ad obviandum fraudibus, quas quidam consueverant facere legibus veterantibus neo-electis administrationem ante confirmationem, dum hi avaritiâ & ambitione eos impellentè procurabant interim, usque dum confirmarentur, committi sibi tanquam œconomis vel procuratoribus, similivè titulo prælaturam, seu beneficium. Hinc statutum in dicto cap. ne quis administrationem dignitatis, ad quam electus sub titulo œconomi aut procuratoris aliòve qualito colore (v. g. vicarie aut commendæ, vel ut Canonicus ejusdem Ecclesiæ, ut Pirh. loc. cit. juncta Gl. hic. v. colore) in spiritualibus (quale est infligere censuras, dispensare &c.) vel temporalibus (ut est recipere census, debita, habere curam colligendi & conservandi fructus, ut Pirh. cum eadem Gl. v. in spiritualibus) per se, vel per alium, in toto vel in parte (sive in judicio, sive extra illud, ut Gl. v. gerere) recipere, vel illi se ingerere præsumat, & qui secus faxit, jure electionis, si quod per illam ei quæsitum, ipso jure sit privatus.

2. Unde jam etiã licet non solum à Papa ex certa scientia & causâ cognita soleat quandoq; deputari tantisper Ecclesiæ vacanti œconomus, etiam ipse electus, cum libera tam in spiritualibus quam temporalibus administrandi facultate. Laym. in c. cum nobis. de elect. n. 8. Lott. l. 3. q. 27. n. 295. Pirh. ad tit. de elect. n. 292. Pass. cit. n. 4. ut coulat ex cit. c. cum nobis. Quamvis etiam respectu dignitatum inferiorum à Cathedrali (de qua aliàs solum loquitur cap. cum nobis.) inferioribus Papâ sit permilla deputatio œconomi, ut Lott. l. 3. q. 27. n. 296. ex Abb. in cit. c. cum nobis. in 6. nullatenus tamen iis concessa est potestas deputandi pro œconomis eundemmet electum; quia lex, nimirum cap. avaritia. illum ad hoc inhabilitat, in qua lege inferior dispensare nequit. Lott. loc. cit. n. 297. & 298.

3. Sic etiam, etsi penes Capitulum sit administrator, tam in spiritualibus quam temporalibus, possitque eam alteri committere, nunquam tamen potest eam committere ipsi electo; quia alioqui feret adhuc fraus ipsi legi prohibenti, ne is administret. Pirh. loc. cit. Quin etiam, si contingeret, quòd Ecclesiæ procurator aut œconomus (intelligitur constitutus ad liberum alicujus arbitrium; v. g. à Capitulo sede vacante, vel, si sermo est de prælato Ecclesiæ inferioris, ab Episcopo; secus enim esset de eo, qui ex consuetudine Ecclesiæ aliòve jure speciali debebat deputari œconomus, ut Lott. l. 3. q. 17. n. 10. juxta mox dicenda) eligeretur in prælatum, illum debere itatim cessare ab administratione œconomia, tradit Bass. cit. n. 4. ad inirium, citans Jo. And. & Gemin. in c. avaritia. n. 4. Ve-

rall. qui dicit se habuisse à compositoribus in Concilio Lugdun. unde desumptus iste canon avaritia, & hoc fuisse de eorum mente.

4. Neque obstat his, quòd dicitur S. Congregatio anno 1593. ad interrogatum illud: num dignior (intellige ex concursu) ante confirmationem possit gaudere fructibus parochialis sub prætextu Rectoris, Commentarii, seu Vicarii: respondisse, ut refert Garc. de benef. p. 9. c. 2. n. 21. apud Pass. cit. n. 4. illum ante collationem non posse percipere fructus, nisi ut administratorem. Nam, ut ait Garc. loc. cit. n. 25. id obiter fuit dictum, & non principaliter; vel, ut melius Pass. non satis constat de illa declaratione, seu non sit authentica. Ad hæc in dicta declaratione est sermo de parochiali; cum tamen c. avaritia. loquatur tantum de beneficiis sonantibus in dignitatem. Adde, quòd cit. cap. loquatur de electo canonicè, seu ab electoribus confirmando; non verò de electo digniore ex pluribus dignis ab Episcopo, dein providendo per collationem.

5. Possè nihilominus aliquem, cui ex privilegio vel consuetudine competeret administratio episcopatus vel prælaturæ vacantis, si eligeretur ad eam, eandem administrare ante confirmationem, tradit Pirh. cit. n. 292. in fine. citans Franc. in cit. c. avaritia. n. 1. Item Lott. l. 3. q. 17. n. 310. dicens, in eo casu cessare commentum fraudis, & hinc talem posse impunè continuare administrationem ante confirmationem; citat pro hoc Gemin. in c. avaritia. n. 4. Anchar. n. 3. Butrio. n. 3. Quin etiam posse administrare, etiam sub nomine œconomi, etiam si hoc procurasset, ubi ageretur de electo ultra montes, quippe cui aliàs, ut per se administrare possit ante confirmationem, conceditur vi c. nihil. de elect. tradit Lott. loc. cit. num. 308. & 309. citans Jo. Mo-nach. Gemin.

Quaestio 428. An solum lege positivâ humanâ, an verò etiam ex lege divina verita sit administratio ante confirmationem, & opus illâ ad administrandum?

Respond. resolutionem hujus quaestiones ex Reo pendere, num potestas administrandi & agendi, quæ spectant ad dignitatem, officium, beneficium, ad quod quis eligitur, habeatur per ipsam electionem; an verò ea potestas prius conferatur per ipsam confirmationem. In qua secunda sententia, quam nos amplexi sumus, ubi quod electo per electionem non conferatur jus in re, seu jus ipsum & titulus prælaturæ, sed solum jus ad illam, indubitato verita est ex lege, etiam divina connaturali institutioni electionis canonicæ ad officia ecclesiastica, præcipue ad prælaturas habentes potestatem Ordinis & jurisdictionis, administratio ante confirmationem: Et sic de jure naturæ actus exercitus à non habente potestatem illum exercendi est nullus, & illum agere illicitum. Pass. cit. c. 33. n. 5. juncto n. 10. & 11. Addit tamen Pass. n. 10. quòd confirmatio jure divino sit necessaria, id intelligendum de confirmatione necessaria sub conjunctione; nempe vel in se, vel in alio æquivalente; eò quòd Papa concedere possit, ut electio sit simul confirmatio, & quòd electus ex vi electionis habeat potestatem jurisdictionis.

Questio 429. An igitur per legitime electum gesta ante confirmationem sint nulla?

1. R Espondeo: omnia, quæ talis ingerens se administrationi ante confirmationem ratione officii vel jurisdictionis usurpata in vim electionis à se acceptata gessit, sunt revocanda & rescindenda (intellige tanquam irrita & nulliter facta) Laym. ad c. qualiter. de elect. n. 3. Pirh. ad tit. de elect. n. 290. Pass. cit. c. 33. n. 3. quia ea, quæ ex tali, vel ob talem electionem non confirmatam gesta sunt, & expressè Papa in cit. c. qualiter. 17. de elect. pronunciat penitus non tenere. Idque ex defectu potestatis in operante non ligata solum, sed nullatenus existentis, juxta dicta quæst. præced. & supra. Secus ac accidit in Episcopo, aliòve prælato legitimâ Superioris auctoritate instituto vel confirmato, licet invalide ob occultum vitium; eò quòd cum titulo colorato, & cum errore communi, seu defectu publicè ignorato administravit, quæ erant muneris & officii, ad quod institutus vel confirmatus. Laym. Pirh. ll. cit. Argumento l. Barbarius. ff. de off. Prætor.

2. Hinc jam electus in Episcopo ante confirmationem non potest solenniter benedicere. Pass. cit. n. 3. citans Gemin. in c. avaritia. n. 5. & Franc. n. 4. Non potest conferre beneficia suæ diocesis. Pass. loc. cit. citans Selv. de benef. p. 2. q. 15. ad initium. Rebuff. de pacif. poss. n. 251. Barbof. ad cap. nosti. de elect. n. 2. Pirh. l. cit. n. 288. Quòd intelligendum de beneficiis spectantibus ad collationem Episcopi, quæ talis, seu quæ Ordinarii, seu jure ordinario. Vide de hoc dicta alibi, ubi de collatoribus beneficiorum. Quòd autem dicitur in sine c. nosti. de elect. ut Episcopus electus non confirmatus collationes beneficiorum à se factas revocare studeat, id ita intelligendum; quòd de facto solum revocare debeat, non de jure; cum de jure fuerint invalida: & sicut Episcopus ante confirmationem non habuit potestatem ea conferendi, sic nec habet eam ad illa auferenda. Pirh. cit. n. 288. qui etiam addit ex Laym. quòd Papa per hoc aliud nihil significare voluerit, quam ut significetur, Episcopo electo insinuandum esse, ut collationes à se facta revocentur; non quidem suâ auctoritate eas rescindendo; sed ut intimeretur provisus, collationes ipsas factas esse ipso jure manifestè irritas. Quòd si autem provisus ab eo beneficia illa dimittere nollent, cogendi forent; non quidem ab Episcopo electo, sed à Capitulo, penes quod ante confirmationem Episcopi residet interim jurisdictio episcopalis. Pirh. l. cit.

3. Sic quoque nulliter administrat bona temporalia, & contractus ab eo initi sunt nulli. Pass. loc. cit. ubi etiam addit, hinc colligi ab AA. quòd debitores Prælaturæ, si solvant illi electo non confirmato, non liberari à debito, quòd minus rectè ait limitari ab Abbate, ut tales debitores solvendo evadant liberi à debito, ubi obligati fuissent in contractu cum eodem electo inito, etsi super bonis Ecclesiæ; eò quòd Ecclesia debeat fervari indemnis, & tales debitores etiam ratione rei, quam acceperunt, tenentur reddere; quia res est & manet Ecclesiæ, eiq; ubi fructifera est, fructificat, & quia talis contractus cum tali initus fuit, injustus & nullus.

Questio 430. Num igitur lex illa de non administrando ante confirmationem, præcipue contenta in decretalibus illis Nosti. 9. qualiter. 17. de elect. & Avaritia. 5. de elect.

in. 6. sit universalis, extendens se ad omnia beneficia & omnes dignitates?

1. R Espondeo primò, legem illam naturalem, ut nullus purè electus administrare aut ministrare valeat, universalem esse, extendentem se ad omnia officia & beneficia ecclesiastica, ad quæ quis eligitur, dubium non est, ob rationis identitatem respectu omnium, nempe defectum potestatis. Pass. cit. c. 33. de elect. n. 11.

2. Resp. secundò, legem etiam illam humanam contentam in c. nosti. & in c. qualiter. universalem esse, & comprehendere beneficia omnia electiva. Pass. loc. cit. citans Bald. Butrio, & Rotam coram Crescent. decis. 6. de jur. n. 14. eò quòd his decretalibus non tam lex imponitur, quam lex universalis supposita declaretur; dum in utraque hac decretali assignetur ratio de se universalis & absoluta, ac formalis non administrandi ante confirmationem, nempe defectus potestatis: supponunt enim hi canones, electionem non dare potestatem administrandi; adeòque cum non habeamus expressam legem anteriorem positivam veterantem illam administrationem, lex illa, quam hi canones supponunt, est lex illa divina universalis.

3. Respondeo tertio, similiter, quòd canon ille avaritia (licet lex sit penal. Pirh. ad tit. de elect. n. 291. notando 3. Pass. loc. cit. n. 12. citans Barbof. ad c. avaritia. n. 8.) universalis sit, & extendat se ad omnia beneficia, tradunt Pirh. loc. cit. & quos citat Pass. nempe Mandos. de sign. grat. in de primæ. vers. dubitabatur. Franc. in c. avaritia. n. 2. Gabr. conf. 199. l. 1. Garc. p. 11. c. 10. n. 216. & Rota in Eugubini. Canon. an. 1561. Item Lott. l. 2. q. 13. n. 4. Tum quia in hac decretali fit mentio de electo ad regimen cujus vis Ecclesiæ. Pirh. loc. cit. tum quia constitutio, etiam penal. emanans ad coadjuvandum jus antiquum (qualiter hæc decretalis emanavit ad confirmandum jus antiquum contentum in illis decretalibus. nosti. & qualiter) est late interpretanda, ut comprehendat omnia illa in veteri illo jure contenta. Pirh. loc. cit.

4. Contrarium tamen tenet ipse Pass. loc. cit. n. 13. citans pro hoc Less. de iust. l. 2. c. 34. n. 17. Gemin. in c. avaritia. n. fin. nempe decretalem illam non comprehendere alia beneficia, quæ habent (intellige ad summum) administrationem sine jurisdictione, sed comprehendere solum dignitates, utpote quæ solæ habent administrationem rerum ecclesiasticarum cum jurisdictione, ac ideo specialis in eis reperitur ratio, ut ad vitanda majora damna Ecclesiarum speciali pœna coerceantur electi, dignitates non administrare ante confirmationem. Neque ob stare ait, quòd dicto canone dicatur nullus. &c. cum statim seipsum explicet & restringat, dicens: nullus administrationem dignitatis, ad quam electus est, priusquam electio confirmetur, gerere presumat. Sed & illud principium, quòd dicitur in confirmationem prioris sententiæ: constitutio penal. emanans ad jus vetus coadjuvandum debet extendi ad omnia in veteri jure contenta: negat, dicens non esse doctorum, regulas constituere agendorum contra regulas juris communis certas, qualis sit illa regula canonica; ut odia restringantur, non amplientur, regul. odia. 15. & quòd in pen. benignior fiat interpretatio. reg. in pen. 49. de reg. juris. in 6. Hinc non magis ex eo, quòd cujuscunque beneficii administratio ante confirmationem

rem sit vetita jure divino, aut lege aliquâ humanâ, sequi, quod lex pœnalis prohibens administrationem beneficii, quod est cum jurisdictione, extendat se ad omnia beneficia, etiam quæ sunt sine jurisdictione, quam ex eo, quod omne mendacium sit jure prohibitum, sequatur, quod lex pœnalis prohibens mendacium in judicio extendat se ad omnia mendacia. Ex hoc eodem principio negabit utique Pass. nomine dignitatis in *cit. c. avaritia*. venire Episcopatum; quod ipsum admittit Pith. *loc. cit.* ex eodem suo principio, nempe quod licet in materia ambiciosa, odiosa & pœnalis nomine dignitatis non veniant Episcopatus, ut Gl. communiter recepta in *c. 2. v. dignitatem de prob. in 6.* comprehendatur tamen nomine dignitatis in constitutione pœnali confirmante, & extendente jus antiquum.

5. Similiter postulatum (quem certum est ante admissionem postulationis administrare non posse; cum postulatio ne quidem det jus ad rem; quin & jura id ita veterint, ut si is administrat ante receptam postulationem, non solum administratio sit irrita ipso jure, sed & Electores postulatum recipientes sint ipso jure privati potestate postulandi & eligendi. *c. bona. 23. de elect.*) administrantem ante receptionem postulationis non comprehendit *cit. c. avaritia*, tenet Pass. *loc. cit.* n. 14. eod quod privatio juris quaerit, de qua *citatus can.* non cadat in postulatum; & cum speciales canones specialem suam pœnam statuerint tali postulato, non fit, cur dicamus, eum comprehendit *c. avaritia*. Contrarium iterum sentiantibus (nempe & illum comprehendit) Pith. *loc. cit.* & quos citat Pass. Gemin. in *c. avaritia*. n. 4. Franc. n. 2. Barbof. n. 6. Roman. *conf.* 330. n. 21. ad quos accedit Tamb. *de jure Abb.* tom. 1. d. 6. q. 1. citatis plurib. Lott. l. 2. q. 13. n. 3.

6. Item comprehendit quoque præsentatum ante institutionem administrantem, tenent ferè iidem, ac præcipuè Tamb. citans Marefhot. *var. resol.* l. 2. c. 35. n. 45. Mantic. & alios plures. Lott. *cit.* n. 3. Et si Pith. *loc. cit.* Gemin. *loc. cit.* apud Pass. id limitent ad præsentatum ad dignitatem. Contrarium de quocunque præsentato tenente Pass. ac dicente, sic tenere omnes, qui tenent in pœnalibus legibus non fieri extensionem de casu ad casum.

Questio 431. An ergo lex illa vetans administrare ante confirmationem nullas patiatur exceptiones seu limitationes; sive an nulli electi id possint; & si qui id possunt, quinam illi sint?

Respondeo: legem illam multiplices pati exceptiones seu limitationes. Pass. *cit.* c. 33. n. 34. Ac quidem

2. Primè generalis limitatio est; ut possit electus non confirmatus administrare, ubi ita suadet necessitas. Lott. l. 3. q. 17. n. 289. necadest, qui confirmare posset; si enim talis adesset; v. g. adesset in provincia Legatus Apostolicus, qui talem electum confirmare posset, cessaret exinde necessitas administrandi ante confirmationem; cum ab eo peti deberet. Lott. *loc. cit.* n. 293. citans Archid. & Præpositi.

3. Secunda limitatio est, ut ubi est legitime præscripta consuetudo administrandi ante confirmationem, interim, dum ea petitur & expectatur (quod longè quid diversum est ab eo, num valeat consuetudo administrandi sine confirmatione etiam expectatâ, seu non petendi unquam confirma-

tionem, quam consuetudinem supra rejecimus tanquam irrationabilem) ea valeat, & sustineri possit. Pass. *loc. cit.* n. 36. citans Anchar. *conf.* 51. Imol. in *c. nosti. de elect.* Decium in *c. postquam. eod. tit. n. 21.* Tusch. *lit. E. concl.* 90. Sigism. de Bonon. *de elect.* dub. 42. & c. contra Abb. in *c. transmissam. de elect.* n. 3. Franc. in *c. avaritia. de elect.* in 6. Cuchum. l. 4. *de confirm.* n. 13. Lavor. *de elect.* c. 25. n. 5. ad quos accedit Pith. *de elect.* n. 290. nisi fortè velit id de consuetudine, quâ dicitur posse induci, ut electus absolute non egeat confirmatione. Rationem limitationis hujus duplicem dat Pass. Primam, quia si habens confirmare sciat ac toleret electum administrare ante confirmationem, concedat isti hoc ipso (seu potius interpretemur & præsumamus illam concedere) jurisdictionem & potestatem sic faciendi; quia consuetudo tolerata à Superiore sciente & potente dare jurisdictionem sit signum concessæ ab eo jurisdictionis; pro quo citat Bartol. in l. 1. ff. de aqua pluvia arcenda. Abb. in cap. cum contingat. de foro compet. n. 10. Suar. tom. 4. in 3. p. d. 27. f. 3. n. 3. Sigism. de Bonon. *de elect.* du. 42. n. 4. Alteram, quod consuetudo legitime præscripta det jurisdictionem; eod quod deroget legi positæ; juxta *c. fin. de consuetud.* pro quo citat Nav. in *can. nullam.* 18. q. 2. n. 52. Suar. *de LL.* l. 6. c. 14. n. 12. Sigism. de Bonon. ubi ante. Addit etiam Pass. quod Abb. in cap. cum de jure. n. 3. *de elect.* admittat in minoribus dignitatibus, ut in Decanatu, consuetudinem facere, ut electio valeat, & det jus plenum, ut electus valeat administrare sine confirmatione. & in *c. nihil. de elect.* n. 44. n. 10. quod etiam in dignitatibus habentibus curam animarum consuetudo facere possit, ut electio det electo jus plenum sine confirmatione, & quod electus non egeat confirmatione; etsi neget de cetero, valere consuetudinem, ut qui eget confirmatione, administrare possit ante illam.

4. Tertia: dum mox, ut electus quis legitime in Papam consensit suæ electioni, habet auctoritatem actu regendi Ecclesiam, etiam ante coronationem & consecrationem. Barbof. *juris Eccles.* l. 1. c. 2. n. 112. Pass. *cit.* n. 34. citans *c. in nomine Domini. d. 24.* Abb. in cap. nihil. *de elect.* n. 10. Sylv. v. *confirmatio.* n. 2. juxta dicta à nobis supra.

5. Quarta: dum hodie dum Generales ferè omnium Ordinum Religiosorum per specialia privilegia eis concessa statim, ac electi sunt, censentur confirmati, seu ipso jure sunt confirmati; adeoque absque alia Papæ (intellige, & alterius, si fortè non exempti sint) confirmatione administrare possunt ac solent. Pass. *cit.* n. 34. Donat. *rom.* 2. tr. 7. q. 2. n. 6. & 7. Et sic de Generali Minorum videre est apud Rodriq. *rom.* 2. q. 52. n. 2. Mirand. *rom.* 2. man. *prælat.* q. 23. a. 32. *concl.* 3. de Generali Dominicanorum apud Donat. *loc. cit.* de Generali Minorum apud Peyr. *rom.* 1. de *subd.* q. 1. c. 3. d. 11.

6. Quinta, ut Abbatissa vel Priorissa electa quidem à majore parte, quæ tamen neque in scrutinio, neque post illud apertum habuit duas partes votorum, interim, dum Superior, ad quem confirmatio spectat, cognoscit de hac electione, auditque objectiones illarum, quæ electioni contradicunt, factâ inquisitione plenâ sine strepitu judicii, administrare potest tam in spiritualibus, quam temporalibus; ita tamen, ut nihil de rebus monasterii alienet, (& ut Laym. monialem nullam etiam recipiat) Pass. *cit.* n. 34. Donat. *loc. cit.* ex Sylv. in *sum. v. confirmatio.* q. 1. n. 2. Laym. in *c. indemnitate.* n. 7. Pith. *de elect.* n. 298. uti id expressè statuitur in *cit. c. indemnitate.*

demeritis. n. 7. Pirh, de elect. n. 298. uti id expresse statuitur in cit. c. indemeritis. de elect. in 6. nisi forte, ut dicitur ibidem, pars opponentium extiterit duplo major; tunc enim administrare non debet, sed eventum litis expectare.

7 Sexta, ut Episcopi alique prelati (non enim decretalis illa nihil. de qua paulo post, obtinet in solis cathedralibus, sed etiam in alijs inferioribus Ecclesijs, ut expresse Lott l. 3. q. 17. n. 291. citans Archid. & Praepos.) Papa immediate subiecti, dum valde remoti sunt ab Urbe, videlicet extra Italiam constituti, & in concordia electi, dispensative propter necessitates & utilitates Ecclesiarum (ne illa interim, dum confirmatio a sede Apostolica advenit damnum patiantur) administrationem in spiritualibus & temporalibus capere non prohibentur, ita tamen, ut de rebus Ecclesiasticis nihil penitus alienent, sic expresse dicit textus c. nihil. de elect. Pass. Donat. loc. cit. Laym. in cit. c. nihil. n. 4. Pirh. ad tit. de elect. n. 295.

8 Porro per prelatos immediate Papa subiectos intelliguntur hic ii omnes, qui ratione Ecclesiae suae, ad quam eliguntur, immediate spectant ad Papam, & ab eo confirmationem accipere debent ac solent; sive sint Archiepiscopi sive Episcopi, Abbates, Praepositi &c. Laym loc. cit. n. 5. Pirh. n. 296. juxta Gl. hic v. ad Romanam.

9 Per remotos valde ab Urbe non solum intelliguntur illi qui existunt extra Italiam, ut litera textus sonat; verum omnes Ecclesiae, ubicunque ea sint, quae tantum distant a curia Pontificis, quantum Urbs Romana a finibus Italiae. eod quod verba legis seu dispositionis adaptari debeant menti & intentioni legislatoris, praesertim ubi ea in ipsa lege est expressa; principalis autem intentio & ratio hujus constitutionis fuerit, ne Ecclesiae, dum diu expectatur confirmatio, patiantur detrimentum in spiritualibus aut temporalibus. Unde verba illa: videlicet extra Italiam constituti; potius exempli gratia fuisse adjecta censentur; exempla autem non restringant legem, aut ejus rationem universalem, quod minus ad similia, in quibus illa locum habet, extendi possit. Neque obstat, quod constitutio illa sit correctiva juris antiqui; quia etiam lex correctiva juris antiqui extendenda est ob rationem universalem expressam in ea, utpote quae est anima legis, & cui verba illius deservire debent. Quin & ubi eadem omnino ratio locum habet, non fit proprie extensio; sed ex mente legislatoris comprehenditur sub ea omnis casus, in quo ea ratio locum habet. Ad hac jus favorabile Ecclesiae, quale est haec constitutio, etsi sit correctivum juris antiqui, vel etiam poenale, favore Ecclesiarum est extendendum, ut Abb. in cit. c. nihil. n. 9 Ita ferè Pirh. cit. n. 296. Unde jam constitutio haec locum habet in omnibus Ecclesijs, sive ea sint intra, sive extra Italiam; modò tantum distent a curia Papae, ubicunque tandem commorante, quantum fines Italiae ab Urbe Roma, ubi modò commoratur dicta curia. E contra verò locum ea non habet, si eò viciniore sint curia Papae, v. g. dum ea commoraretur in finibus Italiae, vel in ipsa Germania, etiamsi essent extra Italiam, utpote in quibus cessaret ratio legis. Pirh, loc. cit. contra Hofst. in cit. c. nihil. v. ultra Italiam qui censet, quòd, si Papa seu ejus Curia moraretur in finibus Italiae, etiam vicinas Ecclesias, modò sint extra Italiam, gaudere privilegio hujus constitutionis. De ceterò hanc constitutionem adhuc habituram locum, ubi Ecclesia, ad quam quis electus non

multum distaret à Curia Romana; si tamen propter viarum discrimina, v. g. tempore belli intra breve tempus non pateret aditus ad Curiam, per se, nec per alium ab eo missum ad confirmationem obtinendam; eò quòd in eo casu, etsi deficiant verba legis, non tamen mens legislatoris, & ratio legis, censet Pirh, loc. cit. ex Abb. loc. rit.

10 Per electionem in concordia factam, tamen si proprie ac strictè loquendo veniat aliàs (solum ea, quae facta nemine discrepante, sive in qua ad unum omnes electores convenerant in eandem personam, adeoque quasi per inspirationem unanimitè celebrata est; quam etiam propterea solum venire in dicta constitutione nihil, in ordine, ut electus administrare queat ante confirmationem, voluit Abb. in cit. c. nihil. n. 4. Fagn. n. 12. Probabilius tamen est, electionem in concordia factam, de qua dictus canon, censeri ac dici debere quoque illam, in qua major & sanior pars Capituli ita convenit in unum, ut si pars minor seu pauciores, nullam justam causam contradicendi reliquis habeant, consentire & approbare debeant, ut Laym. in c. in causis. de elect. not. 4. Tum quia talis electio secundum latiore quidem, frequenter tamen usitatam acceptionem concors dici solet, ut Gl. in c. ubi periculum. v. singularis. de elect. in 6. haecque acceptio in hac materia Ecclesiae favorabili praefenda, tum quia, cum rarissime contingat, omnium Electorum vota, neminus discrepante conspirare in unum, rarissime satisfaceret intentioni hujus constitutionis, dantis hanc administrandi potestatem, ne Ecclesiae patiantur. Laym. in cit. c. nihil. n. 6. Pirh. l. c. n. 297. Unde jam etiam Archiepiscopos & Episcopos Germaniae in concordia electos, uti posse hoc privilegio in dicto can. nihil. concessio administrandi ante confirmationem, praecipue ubi apparet & experientia constat, vacante Ecclesia, rem à Capitularibus per vices, alternatim gerentibus administrationem male administrari non sine prodigalitate & dilapidatione bonorum Ecclesiae (in quo casu ad damnum illatum restituendum omni jure obligatur Capitulum juxta Laym. argumento c. nihil. in quo statuitur, ut ipsemet etiam electus, cum potius administratorio nomine res praetura teneat ante confirmationem, nihil penitus alienare, aut sine utilitate absumere debeat) tradit Laym. ad c. nihil. n. 12. & ex eo Pirh. loc. cit. n. 303. Verum non video, quae de hoc dubitandi, & dictam limitationem adjiçendi potuerit esse ratio; cum per concordata Germaniae jus eligendi Episcopos Capitulis Cathedralium & Metropolitanarum relicum sit, eisdemque concordatis, ut Pirh. loc. cit. ex Fagn. ad cit. c. nihil. n. 18. non obstant reservationes non contentae in corpore juris, & ita in praxi serventur.

11 Porro, quòd in fine cit. c. nihil. prohibentur tales alienare de rebus Ecclesiae, id ita intelligendum, quòd nihil possunt dare vel expendere, per quòd bona Praeturae minuantur; adeoque nihil donare, nisi ob urgentem necessitatem, vel aliam causam justam (quod commune est omni administrationi seu habenti tantum generatim liberam administrationem, ut nihil liberaliter donare possit, ut habet Gl. communiter recepta in c. 2. v. liberam, de suppl. negl. prelat. Pirh. n. 301.) adeoque licet valeant gesta ab iis circa temporalia emendo, recipiendo ad utilitatem Ecclesiae, non tamen valent gesta ab iis dando seu donando. Pirh. loc. cit. Laym. loc. cit. n. 11. cum Gl. in c. nihil. v. administrant.

Questio 432. An. & quales ampliationes patiatur cit. c. nihil. sive an ergo etiam vi dicti cap. ea potestas administrandi ante confirmationem competat quoque iis Prælati extra casum necessitatis, seu ubi nullum adest periculum damni Ecclesie nascituri; item num competat quoque Prælati aliis Papæ immediate non subiectis; quin & postulatis?

1. Respondeo ad primum affirmative; eò quod sufficiat ad permanentiam legis, quod ratio in lege expressa communiter, & in plerisque casibus locum habeat, & non cesset dispositio legis, et si ea ratio in uno alterove casu particulari cesset, ut QD. communiter. Pirh. loc. cit. n. 298. Laym. in cap. nihil. n. 7. citantes Gl. in idem. c. v. administrant. & Innoc. n. 2. contra Imol. ibid. n. 6. Atque ita tales Prælatis ea agere & exercere posse, quæ dilationem patiuntur, v. g. obedientiam à subditis, fidelitatem à vassallis recipere, tradunt iidem; eò quod in cit. c. nihil. huiusmodi prælati potestas administrandi in temporalibus & spiritualibus concedatur absolute sine ulla limitatione, excepta solum facultate alienandi, quæ exceptio confirmat potestatem concessam in omnibus aliis casibus non exceptis.

2. Respondeo ad secundum, probabile esse, constitutionem cit. cap. nihil. locum quoque habere in aliis Prælati; immediate non Papæ, sed Episcopo vel Archi-Episcopo subiectis quod ad accipiendam confirmationem; ita ut & hi legitime electi ante confirmationem in spiritualibus & temporalibus liberè administrare possint, si propter longam itineris distantiam, vel aliud impedimentum intra breve tempus confirmationem obtinere nequeant; eò quod ratio, ob quam in dicto cap. ea potestas conceditur prælati immediate Papæ subiectis, eadem locum habeat in Prælati Episcopo vel Archi-Episcopo subiectis; ne scilicet grave detrimentum inferatur Ecclesie, si Prælati ad eas electi longo tempore administrare nequeant. Et causa, cur solorum Prælatorum Papæ subiectorum, & non etiam horum ei non subiectorum immediate, in cap. nihil. fiat mentio, ea tantum sit, quod in iis Prælati Papæ subiectis huiusmodi casus distantia à Curia frequentius occurrat; Et licet constitutio illa c. nihil. à jure communi exorbitet, quatenus administrationem indulget, principalior tamen ratione censenda sit favorabilis, quatenus favorem & utilitatem Ecclesiarum spectat, adeoque propter identitatem rationis inserta hanc extensionem mereatur. Laym. loc. cit. n. 9. Pirh. loc. cit. n. 299. citantes Abb. in c. nihil. n. 9. contra Gl. ibidem. v. administrant. & But. n. 26.

3. Respondeo ad tertium: postulati tamen, etiam in concordia consentientibus ad unum omnibus, licet valde remoti sint à Curia, & Papæ subiecti, nullatenus, nec vi dicti textus, nec alterius administrare possunt ante acceptatam eorum à Papæ postulationem; eò quod per postulationem postulato jus nullum quærat; adeoque nec actio competat, utpote quæ, ut dicitur ad initium institutionum, est jus petenda ejus rei, quæ ei ex iustitia debetur. Cujus contrarium est in electione, per quam quæritur electo jus ad prælaturam, & actio petendi confirmationem debetur, adeoque et si in aliquibus postulatio equiparetur electioni, in pluribus tamen, & in hoc præcipue puncto ab ea dif-

ferat. Laym. loc. cit. n. 8. Pirh. n. 302. citantes Abb. in c. nihil. n. 7. Innoc. ibid. ad init.

Questio 433. Quid si igitur postea ob defectum repertum rescindatur electio talis electi administrantis ex concessione c. nihil. an gesta per illum adhuc manebunt valida?

Respondeo: si electio talis sit, quæ non ipso jure fuerit irrita, sed solum per sententiam irritari potuit, v. g. si aliquis habentium jus eligendi contempserit, & eò petente rescissa est electio, gesta ab illo valida sunt & manent. Si verò electio ipso jure fuit invalida, non valebunt ab eo gesta, si defectus fuit manifestus, seu publicè notus. Valebunt verò, ubi defectus (subintellige tempore gestorum) fuit occultus & publicè ignotus. Laym. ad c. nihil. n. 10. & ex eo Pirh. loc. cit. n. 300. citans Gl. in c. nihil. v. administrant. Innoc. ibid. n. 3. Abb. n. 11. Idque quia in tali casu administravit de licentia & auctoritate Superioris, & hujus can. concurrente publicè, eaque probabili ignorantia defectus pendens ex jure positivo, adeoque supplebilis per Superiorem. AA. iidem. Idemque dicendum de casu, in quo electus jam stabiliter confirmationem accepisset, quæ dein ob deprehensum defectum occultum rescindatur; nempe gesta à tali ante hanc rescissionem valere. Pirh. Laym. ll. cit. citantes But. in cit. c. nihil. n. 39.

Questio 434. Vtrum legitime electus ante confirmationem accipere possit possessionem; & num electus in vim cit. cap. nihil. administrans ante confirmationem per hoc sit in possessione Prælaturæ?

1. Respondeo ad primum negativè; possessio enim, & specialiter quidem in beneficiabilibus supponit titulum seu canonicam institutionem. Argumento reg. 1. in 6. per solam autem electionem non acquiritur titulus beneficii, aut quasi dominium illius; sed per subsequentem à Superiore datam confirmationem. Laym. ad cit. c. nihil. n. 11. & ex eo Pirh. de elect. n. 300.

2. Respondeo ad secundum: talis administrans ex concessione c. nihil. ante confirmationem est in quasi possessione; quia prælaturam quasi suam, seu quasi jus in ea habens tenet. Idque non tantum ob canonicam electionem, ex qua ei nata actio, ut confirmetur (qui autem actionem habet, quasi rem ipsam habere videtur, reg. 15. ff. juncta Gl. sed etiam ob canonis Nihil assistentiam, tribuentis ei plenam administrationem, perinde ac si esset prælatus confirmatus, excepta tantum potestate alienandi. Quæ quasi possessio, casu quo electus confirmetur, corroborabitur; casu quo verò fuerit cassata, ab electo tollitur. Gl. in cit. c. nihil. v. administrant. Laym. & Pirh. ll. cit.

Questio 435. Quenam sint pœne legitime electorum citra necessitatem, aut concessionem à cit. c. nihil. administrantium ante confirmationem?

1. Respondeo primò: in pœnam usurpatæ illius administrationis ante confirmationem vi c. qualiter, de elect. ipso facto irrita existit ejus electio, privatæque ipso jure quæsito ei jure per electionem; et si ad hoc opus sit sententiâ declarato-

riâ, & executione Judicis, juxta Laym. in c. avaritia. de elect. in 6. n. 2. Ita ut dictus canon qualiter sit canon lata sententiâ, & quod in eo dicitur, electionem irritandam esse, id ita sit accipiendum, quod sit irrita declaranda. Adeoque per c. avaritia. non augeatur hæc pœna, sed eadem extendatur etiam ad eos, qui quaesito colore, seu prætextu, v. g. œconomi administrant. Quam Laymanni sententiam & interpretationem, etiam novam dicat Pirh. ad tit. de elect. n. 292. ait tamen, non esse improbableem. Eiq̄ue expresse favet Tamb. de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 1. n. 4. ubi ait, dispositionem c. avaritia. quod ad privationem ipso jure incurrandam procedere etiam, quando quis simpliciter, & absque ullo quaesito colore administrat, pro quo citat Gl. in c. avaritia. v. privatos. Abb. in c. qualiter. n. 4. Cresc. decis. 6. n. 16. de jurep.

2. E contra tenet communior, quam sequitur Pass. cit. c. 33. n. 37. Pirh. cit. n. 292. citans pro hac sententia Jo. And. Jo. Monach. Lott. l. 3. q. 17. n. 305. juncto n. 307. dictum c. qualiter. esse solum sententiâ ferendâ, & in eo constitui solum, quod electio ejus sit cassanda, & ipse jure per illam quaesito sit privandus; adeoque per c. avaritia. utpote statuens pro pœna privationem omnis juris per electionem quaesito ipso jure incurrandam ab iis, qui colore quaesito sub nomine œconomi aut procuratoris similive titulo ministeriali administrare præsumunt ante confirmationem distari pœnam majorem, quam quæ statuitur in c. qualiter. Idque merito, cum gravius puniendi sint; quia in fraudem legis, nempe cit. c. qualiter. id agant. Ita ut per c. avaritia. non corrigatur jus illud antiquum (quod sine necessitate corrigi non debet) dum secundum hanc sententiam etiam administrans simpliciter nullo tali colore quaesito, non ipso jure sit privatus, sed per sententiam privandus jure quaesito per electionem.

3. Respondeo secundo, ut inret privatio illa ipso jure, requiritur in administrante præsumptio seu temeritas, malitia & dolus, uti hæc tria exprimuntur in dicto canone avaritia. constituto ad occurrendum fraudibus & malitiis; dum dicitur: exquiritis fraudibus: Item non sit malitiis hominum indulgendum: immiscere præsumant. Pass. ad n. 37. Lott. l. 3. q. 17. n. 303. ubi: tota hæc actio regulanda secundum rationem conceptæ fraudis ex temeritate electi. Quapropter jam, ut ait Idem Lott. n. 305. justificato simplici facto administrationis ante confirmationem (quod poterat procedere sine speciali malitia & dolo ex simplicitate) licet consequatur electionem esse cassandam ex dispositione cap. qualiter. at minimè cassatam seu irritam ipso jure dispositione cap. avaritia. nisi ostendatur, electum superinduxisse personam œconomi, aut procuratoris, aut alium similem colorem; super hoc enim facto lex fundat præsumptionem fraudis, concilio illo generali, ex quo desumptus hic canon, contemplante affectionem hanc veluti fraudis argumentum. Unde jam etiam, licet dictus canon avaritia. sit lata sententiâ, & vi illius administrans sub prætextu œconomi similive titulo & colore quaesito eo ipso privatus sit, ita ut jam opus non sit sententiâ hominis (intellige ad irrogandam hanc privationem & cassandam electionem, ut prius; vi nimirum cit. c. qualiter.) sed ipso jure resolvatur totum illud jus quaesitum per electionem; opus tamen adhuc est præviâ sententiâ declaratoriâ super hujusmodi facto qualificato, nimirum administra-

tione cum malitia, fraude & præsumptione; siquidem ad pœnam incurrandam non sufficit factum, sed requiritur qualitas facti, uti contingit in præfenti, necessaria est sententiâ Judicis, quæ utrumque, nempe & factum & qualitatem ejus comprehendat, & non sufficit docere de facto, nisi etiam doceatur de qualitate, quæ est fundamentum dispositionis. Tamb. de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 1. à n. 16. Pass. cit. n. 37. Lott. loc. cit. n. 303. & 304. citantes Tiraq. de retract. lignag. § 8. gl. 7. n. 1. Paris. cons. 152. n. 5. vol. 4. Socin. Jun. conf. 22. n. 2. l. 1. juxta qua-

4. Respondeo tertio: à dicta pœna statuta in c. avaritia. excusare causam quamlibet, quamvis injustam & fatuam, modò excludat dolum. Lott. l. 2. q. 13. n. 8. & 9. ubi: procedit hæc pœna, nisi profertur titulus, unde nascatur fides, vel afferatur excusatio colorata; cum in materia pœnali quilibet causa excuset. Gl. in l. 1. §. ult. v. judicium. ff. si quis dicenti, Barb. juris Eccl. l. 1. c. 19. n. 247. Pass. cit. n. 37. citans eundem Barbof. in c. avaritia. n. 4. Item eam pœnam non incurrit electus ultra montes, administrans tantisper ante confirmationem sub nomine œconomi; uti & ille, qui jure speciali vel consuetudine deputatus jam fuerat ante electionem in œconomum. Lott. cit. q. 17. à nu. 308. juxta dicta supra ad quaest. an electus ut œconomus administrare queat ante confirmationem. Item qui deputatus quidem (intellige, etiam ex libero aliorum arbitrio, & non ex jure speciali) ad administrandum sub titulo œconomi similive, non tamen se administrationi actu immiscuit; cum ad dictam pœnam incurrandam non sufficiat sola possessio vel constitutio in œconomum vel procuratorem; sed requiratur realis administratio, & perceptio fructuum; quia constitutio puniens facientem, non censetur lata in eum, qui se parat ad faciendum; & verba legis pœnalis debent intelligi cum effectu. Tamb. loc. cit. citans Gl. in c. avaritia. v. eo ipso. Archid. n. 4. Abb. in c. qualiter. n. 1. Put. decis. 45. l. 5. Laym. in c. avaritia. n. 3. Pirh. ad tit. de elect. n. 292. not. 4. citans insuper Gl. hic. v. privatos. Franc. n. 8. Alias limitationes plures vide supra, ubi, an textus ille c. avaritia. sit universalis. De cetero vera non videtur illa limitatio, quam assert Barbof. juris Eccl. l. 1. c. 19. n. 248. quod procedat pœna illa solum contra eos, qui administrationi se ingerunt, non curando de confirmatione, ne se submittant periculo cassationis; cum tangat etiam eos, qui etiam petierint, interea tamen, dum expectant confirmationem, administrant.

5. E contra primò incurri adhuc dictam pœnam ab administrante post confirmationem quidem, sed nullam, dum proponitur excusatio ex errore juris; tectus si ex errore facti, siue dum administrans ob ignorantiam juris credit eam esse validam; tectus, si illud credit ob ignorantiam facti, tenent Tamb. loc. cit. n. 8. & 9. cum Gl. in c. fin. v. inanes. de elect. in 6. Gemin. in c. avaritia. n. 7. Franc. n. 4. in fine. Gabr. conf. 199. n. 5. l. 1. Marefch. var. resol. l. 2. c. 35. num. 50. in fine. & Rota in Bracharenf. paroch. 13. Jun. 1605. & in Benevent. Vicaria. 18. Jun. 1617. ad quos accedunt Castell. de elect. c. 14. n. 14. Lavor. de elect. c. 25. n. 68. Citati à Pass. Item Lott. l. 3. q. 17. n. 316. & l. 2. q. 13. n. 10. & 11. ubi: quod dictum est de quacunque causa colorata, referendum est ad causam erroris in facto, non autem ad causam erroris in jure. Quin & idem esse de errore in jure, quod de errore in facto, dum jus est valde dubium, confurgente hæc dubietate aut ex mixtura facti, aut ex opi-

nionum conflictu, tenent iidem Tamb. loc. cit. & Lott. cit. q. 13. n. 12. citantes Marefch, var. resol. l. 2. c. 35. n. 50.

6. Contrarium tamen etiam probabiliter, si non probabilius, ob rationem, quam asfert, censet Pass. cit. c. 33. n. 19. nempe in casu confirmationis nullius non incurri dictas penas *cap. avaritia*, ubi administrans eam validam credit, sive id credat errando in iure, sive errando in facto; adeoque sive ea à parte rei sit invalida ex jurisdictionis defectu in confirmante, sive ex defectu & omissione citationis faciendæ. Tum quia etiam administrantem ante confirmationem ignorantia & qualibet causa excusat, ut dictum, à penis *cit. capitis*: tum quia non sufficit sola intrusio ad illas incurrendas; sed requiritur etiam temeritas, à qua talem liberat dicta ignorantia, sive facti, sive juris; ac denique quia pœna illa in *c. avaritia*, lata est contra administrantes ante confirmationem; non verò contra administrantes post illam, etsi nullam; pœnæ autem ad diversos casus non sunt extendendæ.

7. Secundò etiam incurritur dicta pœna *c. avaritia*, quando appellatum est à confirmatione, & nihilominus electus confirmatus, non attendit legitimam appellationem attentans administrat. Tamb. loc. cit. q. 11. Lott. loc. cit. n. 312. Pass. cit. n. 19. cum Gl. in *c. avaritia*, v. *confirmetur*; cum enim appellatio legitima suspendat effectum confirmationis, talis re ipsa confirmatus non est. Pass. loc. cit. ad 6. que si in vim talis confirmationis, cuius effectus est suspensus, cepisset administrare, non excluderetur adhuc fraus, sed censeretur adhuc quæsisse colorem. Lott. loc. cit. Verùm hæc intelligenda de confirmatione judiciali, seu obtrata in formali iudicio, scilicet vocatis vocandis, & iis comparentibus & opponentibus; siquidem, si nullo tali comparente, Superior confirmavit sine contradictione, etsi de cetero interposita fuerit à tertio non vocato, nec existente in iudicio, appellatio hæc, utpote extrajudicialis, non impedit effectum confirmationis, sed eâ non obstantè, dabitur possessio, & possessor administrabit. Lott. loc. cit. n. 313. & 314. Tamb. cit. n. 11. citans Gemin. in *c. avaritia*, n. 7. Butrio. n. 7. & seg. Lap. n. 2. q. 4. c. Quin & ait Pass. loc. cit. dici posse quoque oppositum; nempe non incurri dictas penas ab administrante post appellationem à confirmatione, non tantum ubi appellatio est extrajudicialis, sed etiam absolutè; eò quòd talis adhuc administrat, non ex vi solius electionis (quod est id, quod prohibetur in *c. avaritia*.) sed ex vi confirmationis; pro quo citat Seraph. decis. 1238. n. 9.

8. Tertio, quod notandum, pœna illa incurritur per unicum actum perfectum & consummatum administrationis. Pass. cit. c. 33. n. 21. Barbof. juris Eccles. l. 1. c. 19. n. 247. Lott. l. 2. q. 13. n. 8. Dicitur autem actus perfectus & consummatum, non ex instrumentali possessione, sed ex actuali possessione fructuum, sive temporalium, sive spiritualium, v. g. per exactiorem & præstationem juramenti. Lott. loc. cit. n. 7. Pass. loc. cit. Barbof. loc. cit. citans Gabr. conf. 199. num. 4. l. 1. Put. decis. 45. lib. 3. Rotam decis. 83. n. 3. & 6. p. 3. l. 3. divers.

* *

B. Lowen, Fori Benef. Tom. II.

Questio 436. An præter hanc pœnam privationis juris quæsitæ eo ipso iure inductam propter administrationem usurpatam ante confirmationem incurrat quoque & alia pœna, nempe privatio aliorum beneficiorum ab eo habitorum, & inhabilitas ad beneficia?

1. **R**espondeo primò: tametsi non habitâ confirmatione (idem est de institutione, juxta Tamb. Lott. ceterosque AA. illos supra citatos) miscentis se administrationi cassatâ electione ipso iure, vel per sententiam, prout is immiscuit se simpliciter vel colore quæsitæ, vacet eo ipso beneficium, ad quod electus fuit talis, ut prius, ac quasi nulla facta fuisset electio aut præsentatio, illudque juxta Tamb. loc. cit. num. 14. & Lott. l. 2. q. 13. n. 15. impetrari possit vacans ut prius, nullâ etiam factâ mentione intrusionis in specie; cum sufficiat clausula: *amoto* (quod tamen intelligendum: non eligentibus de novo Electoribus, vel Patrono præsentante; cum non statim, ut dicitur postea, hoc ipso per talem electi ingestionem in administrationem tollatur quoque illis jus eligendi & præsentandi) non tamen in pœnam dictæ administrationis inducitur privatio reliquorum beneficiorum ab eo prius habitorum; cum neque verba, neque ratio dictæ decretalis *avaritia*, vel etiam *c. qualiter*, hoc inferant. Lott. cit. q. 13. num. 16. Tamb. n. 15. testantes, sic resolutum à Rota in *Murimense*, *Canonic. 14. Martii. 1603.*

2. Respondeo secundò, reddi tamen talem, qui in dictam decretalem commisit, in pœnam hujus delicti non solum ineligibilem ad eandem prælaturam, sed & ad alias prælaturas, vel beneficia, sive in eadem, sive in diversa existent Ecclesia, tenent Azor. p. 2. l. 3. c. 17. q. 14. Lott. cit. q. 13. n. 17. Tamb. loc. cit. n. 15. citantes Pet. de Baifio. *tr. de elect. p. 2. c. 8. n. 1. Menoch. de arb. cas. 403. n. 2. & 3. Verumtamen Pirh. ad tit. de elect. n. 290. not. 2. Puffl. c. n. 18. cum Abb. in *c. qualiter*, n. 8. etsi admittant hanc ad ea ineligibilitatem, cum tamen tradunt non oriri seu infligi (intellige inmediate) ratione illius administrationis usurpatæ; adeoque nec vi *c. qualiter*, aut *c. avaritia*, sed ratione cassationis electionis, dum vi *c. super eo. de elect. rejectus* semel ob vitium suum ab una electione, seu cujus semel rescissa electio ob vitium electi, redditur ineligibilis per alias electiones, seu ad nullam amplius prælaturam per electionem promoveri potest. Quin &, si Papa, ut Pirh. loc. cit. ex Abb. loc. cit. n. ult. talem semel rejectum promoveat ad prælaturam, ignorans vitium intrusionis, invalida erit promotio, quia subrepticia, nisi promotus vitium intrusionis expressisset.*

Questio 437. An, & qualiter legitime electus, qui ex potentia Principis secularis ingessit se administrationi ante confirmationem, incurrat dictam pœnam privationis juris quæsitæ per electionem, aut etiam aliam illam ineligibilitatis?

1. **R**espondeo primò, talem incurrare dictam pœnam vi *cap. qualiter*, vel *avaritia*, ipso iure vel per sententiam, prout administravit simpliciter, vel sub nomine economi, similive titulo ministrandi; vel etiam sub hoc ipso prætextu, nempe in

P

in

in vim procurata seu adhibitæ potentia secularis, dubium vix esse potest.

2. Respondeo secundò, incurri quoque à tali ineligibilitate illam, non tamen ratione puræ illius administrationis, seu dictarum decretalium; sed propter abusum secularis potestatis vi *cap. quisquis. de elect.* censet Abb. *loc. cit.* apud Pass. *cit. n. 18.* qui tamen ipse dicit, ne quidem illud undequaque verum esse; eò quòd inhabilitas lata in *c. quisquis.* respiciat solum illos, qui consentiunt electioni de se factæ per abusum secularis potestatis, qui non simpliciter reddantur inhabiles, sed ad dignitates: non verò is canon eos afficiat hâc penâ, qui ubi sunt legitime electi, per abusum secularis potestatis, se ingerunt in administratione Prælatuæ, ad quam electi sunt; cum penâ non sint extendendæ à casu ad casum.

Questio 438. An, & qualiter confirmati, necdum obtentis literis confirmationis, possint administrare?

1. Respondeo primò: Episcopi & alii Prælati superiores, nec non Abbates, Priores, & ceteri Monasteriorum regimina exercentes, quocunque nomine censeantur, qui apud Sedem Apostolicam promoventur, aut confirmationem, consecrationem, vel benedictionem recipiunt, nullatenus absque obtentis ab eadem Sede Apostolica huiusmodi eorum promotionum, confirmationum, consecrationum, vel benedictionum literis, iisq; Capitulo vel Conventui ostensis ac presentatis, administrationem suscipere, aut tanquam Prælati Ecclesiæ recipi nequeunt; sic enim expressè statuit Bonifac. VIII. in *Extravag. in iuncta. de elect. inter commun.* Pirh. *ad rit. de elect. n. 293.* Pass. *de elect. c. 33. n. 21.* citans Paris. *de rescript. l. 8. q. 5. n. 33.* Azor. *p. 2. l. 7. c. 1. q. 2.* & plures alios.

2. Ratio hujus constitutionis est, quòd licet scripturæ, literæ, Bullæ, continentis concessionem gratiæ seu privilegii non sint de substantia acquisitionis beneficii, vel confirmationis, vel gratiæ obtentæ à Papa (etsi hic non concedat gratias verbo, sed scripto. Felin. *conf. 6. n. 2.* apud Pass. *n. 27.*) vel Prælato superiore, Pass. *cit. n. 27.* Pirh. *l. cit.* Tamb. *de iure Abb. tom. 1. d. 16. q. 2. n. 1.* citans Nav. *conf. 1. de privileg. n. 1.* Rodriq. *qq. regul. tom. 1. q. 7. a. 5.* Abb. in *c. nostra. de rescript. n. 11.* Gonz. *gl. 12. n. 45.* Sanch. *de matrim. l. 8. d. 29. n. 2.* & plures alios: Et gratia Papæ non per literas, sed per signaturam gratiæ registratam essentialiter perficitur, ut dictum sæpè aliàs. Et hinc, si Papa solo verbo aliquem pronunciet Episcopum, Prælatum, Abbatem, &c. vel electionem ejus, aut aliam provisionem approbet, is illico, etiam sine literis nondum formatis vel expeditis, sit verus Episcopus, Prælatum, Abbas. Pirh. *l. cit.* Tamb. *l. cit. n. 2.* At tamen in foro exteriori, ut talem se habere non potest, adeundo administrationem; neque ut talis recipiendus; cum gratia sine literis probari nequeat. Pirh. *loc. cit.* Tamb. *n. 3.* citans AA. in *rubric. de constit. & ibi Felin. n. 5.* Bald. in *l. humanum. c. de LL. Bellam. decis. 746.* Sarn. &c. ne quidem per testes, ut Pirh. citans Abb. in *c. nostri. de elect. n. 4.* & in *c. qualiter. not. 1.* Adeoque litera sint de substantia probationis gratiæ, nimirum ad hoc, ut iis, quorum interest, nota sit gratia. Pass. *loc. cit.* (quod ipsum tamen limitandum aliquantum, prout mox limitatione 3. dicitur) juxta quæ intelligendum illud; quòd supplicatio perficitur expedi-

tione literarum, & quòd sola non sufficiat; nempe quòd illud procedat quòd ad justificationem & canonizationem gratiæ, ut dictum aliàs. Rationem quoque dictæ *Extrav.* dicit Pirh. ex Imol. esse, ut promoti citius literas Papales ex Curia procurent, de quibus aliàs non curarent. Unde jam declaratus Episcopus per Papam in Consistorio, ut moris est, certissimum habens de hac sua promotione nuntium, adhuc tamen administrare nequit sine acceptis & exhibitis suæ promotionis literis. Pirh. *loc. cit.* citans Abb. in *c. qualiter. de elect. n. 1.* Sic quoque Prælatum sciens certò, literas suæ promotionis, confirmationis, &c. expeditas, & ad se transmissas, adhuc ante eas acceptas, & Capitulo vel Conventui presentatas administrare nequit. Pass. *loc. cit.*

3. Quin & respectu recipientium talem ita necessaria est ista literarum exhibitio, ut nulla ex parte eorum ostendi possit exculatio prætextu certæ notitiæ de promotione talis aliunde habita. Lott. *l. 3. q. 19. n. 6.* citans Felin. in *c. cam. re. de rescript. n. 3.* eò quòd cum lex certam exigat formam probationis (uti dicta *Extrav.* pro forma probationis in ordine ad receptionem talis ad administrationem exigat exhibitionem literarum, quæ proinde aliter impleri non potest, quam per earum exhibitionem. Lott. *loc. cit. nu. 5.* citans Vital. in *clément. 1. de iurep. n. 30.*) non admittitur suppletio ex notitia aliunde, seu aliter comparata. Lott. *n. 7.* citans Felin. in *c. ceterum. n. 17. de rescript.*

4. Limitatur responsio & dicta *Extrav.* primò, ut locum non habeat in Commendatario ad tempus; quia loquitur tantum de titulari. Pass. *loc. cit. n. 22.* citans Paris. *de rescript. l. 7. q. 21. n. 20.* Barbof. *ad cit. Extrav. n. 4.*

5. Limitatur secundò, ut non extendatur ad Cardinales; sed hi administrare possint, & jurisdictionem exercere ante expeditionem literarum apostolicarum. Pirh. *n. 294.* in *fine.* Pass. *l. cit. n. 23.* citans Gonz. *gl. 24. n. 7.* Selv. *de benef. p. 2. q. 3. n. 46.* Barbof. *de off. Episc. alleg. 111. n. 35.* Dian. *p. 5. tom. 2. resol. 47.* Rationem etiam addit Pass. eò quòd in iis deficiat ratio citatæ *Extrav.* quæ fuit tollere ab usum aliquorum Prælatorum, qui volebant sibi crediti super provisionibus sine literis, & suâ auctoritate more malo concutiebant Collegia ad se recipiendum; quod de S. R. E. Cardinalibus præsumi nequit.

6. Limitatur tertio à Gl. in *cit. Extrav. v. non presumant.* quam citat & sequitur Pirh. *cit. num. 294.* quamque apud eundem esse conformem æquitati, & temperare rigorem juris, dicit Fagn. in *c. nihil. de elect. n. 21. & seq.* quamvis ipse contrarium teneat *n. 31.* ut ea *Extrav.* non habeat locum, si Episcopus promotus, vel confirmatus, aut consecratus in Curia, literas papales desuper obtinere non potuit, v. g. propter obitum Papæ; tum enim non teneatur longo tempore in Curia manere, sed possit inde discedere, & interim res & jura suæ Ecclesiæ administrare; etiam literis non expeditis, eò quòd in illa *Extrav.* damnetur temeraria præsumptio recedentium à Curia, & administrantium sine dictis literis; qualis præsumptio temeraria non est in tali casu necessitatis; cum qui non nisi necessitate compulsus agit, non dicatur præsumere; & necessitas in qualibet dispositione intelligitur excepta, juxta *c. licet. de pen. & remiss.* Et necessitas faciat licitum, quòd aliàs est illicitum, juxta *c. quoniam. l. q. 7. c. 1. de ferijs. &c.* Ad hæc talis pronuntiatus vel confirmatus, etiam ante Bullas sit verus Prælatum, & ple-

num jus habeat, ideo non debeat rigide exigi, ut provisio seu promotio Episcopi in Curia probeatur per literas, sicut ob necessitatem tenor gratiæ Apostolicæ probari potest per testes, si literæ sint perditæ, ut Felin. in rub. de constit. n. 6.

Quæstio 439. Quæ pœnæ sint statuta in committentes contra hanc Extravag.

1. **R**espondeo primò, statui, ut quicquid tales circa hanc administrationem egerint, irritum sit. Secundò, ut interim nihil ex Ecclesiis vel Monasteriorum proventus percipere possint. Ita dicta Extravag. §. quod si forsitan. Tertiò, ut Capitula Ecclesiarum Cathedralium, vel aliarum secularium, & Conventus Ecclesiarum Regularium, & alii quicumque ipsos absque hujusmodi literis Sedis Apostolicæ recipiunt, vel eis obediunt, tamdiu sint à beneficiis suorum perceptione suspensi, donec à Sede Apostolica gratiam relaxationis obtineant. Ita illa Extravag. §. Capitula verò. Porro hæc pœnæ, nempe ut proventus interim non faciant suos, & quidquid ab iis gestum, non subsistat, extenduntur ad Episcopos aliisque Prælatos administrantes non præfinito solito fidelitatis juramento. *ibid.* §. similiter. Item ad Episcopos, qui apud eandem Sedem pallium accipere debent, & ab ea discedunt non obtentis literis traditionis pallii, vel non præfinito solito fidelitatis juramento. Eadem Extravag. §. fin. Pith. n. 293.

2. Limitatur responsio seu Extravag. dicta quòd ad has pœnas primò: ut ab aliis pœnis incurrendis excusetur causa quælibet, etiam injusta & fatua, modò dolus excludat; eò quòd ad has pœnas incurrendas requiritur præsumptio & dolus; quòd indicatur illis Extravag. verbis: *administrationem admittere non presumant.* Pass. n. 21. citans Barbof. ad c. avaritia. n. 4. & *l. juris Ecclesiast.* c. 19. n. 247. ubi tamen is non agit de pœnis statutis per hanc Extravag. administrantibus post confirmationem quidem, sed sine literis; sed de pœnis statutis in e. qualiter. & c. avaritia. administrantibus ante confirmationem. Verum tamen in utrisque par videtur ratio; cum tam in his quàm illis incurrendis Papa requirat temeritatem & præsumptionem.

3. Limitatur secundò: ut pœnæ illæ latæ tam contra ipsos Prælatos miscentes se administrationi, quàm Capitula eos recipientes sine literis, non videantur obligare in conscientia ante sententiam declaratoriam, ut doceri ait Pass. loc. cit. à Nav. in c. accepta. de restit. spoliat. opposit. 8. n. 35. Jo. Valer. de differ. atriisque fori v. obedientia. diff. 4. Barbof. ad cit. Extravag. injuncta. n. 3. Sic etiam Pith. cit. n. 294. ait, hujus Extravag. pœnas non incurri ab eo in foro conscientie, qui, collatione sibi factâ, ante receptas literas bonâ fide administravit quædam negotia Ecclesiæ, pro quo citat Nav. ubi ante.

4. Illud quoque notandum circa pœnam suspensionis latam contra Capitula recipientia tales; quòd ea juxta Suar. intelligatur de solis beneficiis, quæ capitulariter possident; à Passerino verò, citante pro hoc Bonacin. de cens. d. 3. q. 11. p. 10. de beneficiis singulorum, ita ut suspendantur singuli à propriis beneficiis, cum suspendantur, quicumque Prælatos sine literis Apostolicis venientes recipiunt.

* * *

Quæstio 440. An, & quid quo ad hoc punctum non administrandi ante literas constitutum sit circa Regulares?

1. **R**espondeo: dum Regulares aliqui ad eludendam Regulam Cancellar. in quâ Papa sibi reservat omnia virorum monasteria valorem annuum 200. florenorum aureorum excedentia, quomodocunque vacantia; & quòd ad ea, quibus speciali gratia permittebat electionem, sibi in specie confirmationem reservavit: curabant se indifferenter eligi, & electionem per Regulares Superiores suos, aut per Ordinarios locorum confirmari, hisque confirmationibus freti intrudebant se in monasteriis aliisque dignitatibus regularibus; ad occurrendum hisce fraudibus, statuit Pius IV. anno 1564. constituit. sua in Bullario 86. præter irritationem istarum electionum & confirmationum, & privationem fructuum, ut regimini & administrationi monasterii aliisque dignitatis conventualis, ad quod vel ad quam electi in spiritualibus, antequam ritè celebrata electione à Sede Apostolica confirmata, & literæ desuper expeditæ, per se vel per alium, in totum vel in parte, quovis colore immiscere, aut ad illud vel illam se recipi facere, vel aliàs se pro ejus Prælato gerere præsumentes jure, si quod illis ad monasteria vel eorum regimina, ac aliàs conventuales dignitates per electionem acquisitum, eo ipso sint privati, & deinceps ineligibiles, ipsaque monasteria ac dignitates ab Eadem Sede impetrari possint; qui verò similes electiones confirmare præsumperint, eo ipso etiam, si sint Superiores Ordinum, suis dignitatibus sint privati; si autem sint Ordinarii locorum, etiam si Archiepiscopali, & majore præcellant dignitate, ingressi Ecclesiæ interdicti, & ab Ecclesiis suarum regimine sint suspensi. Ita ferè sonant verba dictæ constitut. ut videre est apud Lott. l. 3. q. 17. n. 317.

2. Circa hanc constitutionem advertenda sequentia: primò, eam non esse restrictam ad casum coloris quæsitæ, de quo c. avaritia. nec ad casum regiminis aut administrationis cum effectu susceptæ, hoc est, actuali perceptione fructuum, sive temporalium sive spiritualium; sed extendi etiam ad casum simplicis occupationis de facto, non tantum ante confirmationem obtentam; sed etiam post eam obtentam à Sede Apostolica, sed nondum expeditis literis; ad quòd postremum se non extendit c. avaritia. Item non tantum ad eos, qui se ingesserint; sed etiam ad eos, qui vel id præsumperint, aut aliàs se gesserint pro Prælati (hoc est, ut Lott. se nominarint tales, cum gerere se pro aliquo non tam fit facti quàm animi, ut ideo in simplici asseveratione verificetur) Lott. loc. cit. n. 318. 319. Secundò; quòd pœna illa inhabilitatis, qua in cit. c. avaritia, non expressè, sed ad summum interpretativè ex quadam necessaria consequentia inducitur, inducatur per hanc constitutionem expressè, adeoque magis censetur afficere. Lott. n. 320. & 321. Tertiò: mitius nihilominus in hac expressione agi cum regulari, quàm cum ceteris, agar ille text. avaritia; cum hæc inhabilitas in hac constitut. Pii IV. restringatur ad locum, cum dicitur: *ac deinceps ibi ineligibiles esse: in cap. autem avaritia.* reddantur ineligibiles indeterminate. Lott. n. 322.

& 323.

Quaestio 441. An Pralati, qui non providentur aut confirmantur per Sedem Apostolicam, sed ab inferioribus Pralatis, confirmati vel instituti, ante tamen obtentas confirmationis suae aut institutionis literas accipere possint possessionem, & ingerere se administrationi?

Respondeo primò: in iis quidem locum non habere dictam *Extravag. injuncta*; cum hæc constitutio sit pœnalis, adeoque non extendenda ad casus non expressos. *Pasf. cit. c. 33. n. 24.* juxta *Gl. in cit. Extrav. v. non presumant.* adeoque, ut Idem *Pasf.* locum quoque non habet in beneficiis (intellige, quorum de cetero provisio, vel institutio, vel confirmatio accepta in Curia per Papam) quæ non sunt dignitas, nec habent administrationem jurisdictionis; cum nec ista in illa *Extrav.* sint expressa. Verumtamen

2. Respondeo secundò: etiam independentè à dicta *Extrav.* & generaliter loquendo; adeoque etiam confirmati, instituti ab inferiore quàm Papà, ante obtentas & ostensas literas suæ confirmationis, institutionis alteriusve provisionis possunt administrare validè ac impunè quidem, sed non ordinatè, quietè ac securè Prælaturam, ad quam per electionem confirmati, aut per institutionem promoti sunt. *Pasf. loc. cit. n. 25.*

3. Primò impunè; quia in iis locum non habent decretales qualiter. & *avaritia.* utpote per quas imponitur pœna non nisi administrantibus ante confirmationem; neque etiam *Extrav. injuncta.* ut dictum. Dein etiam validè; quia per confirmationem, institutionem datur electo, instituto jus in re, seu dominium in prælatura vel beneficio, & facultas, imò & exercitium administrationis, ut *Abb. in c. nosti. n. 2.* *Felin. in c. ne Dei. de simon. Franc. in c. quàm sit. de elect. in 6. v. electus. Oldr. cons. 146. n. 4. n. 4.* *Blax. in direct. elect. p. 1. c. 8.* *Barbol. in c. transmissam. de elect. n. 2. &c.* quos citat & sequitur *Pasf. loc. cit.* Item *Lott. l. 1. q. 27. n. 7.* ubi: confirmatione obtentâ, assequitur confirmatus plenam administrationem omnium pertinentium ad jurisdictionem: adeoque statim vi confirmationis, etiam sine literis, & ante apprehensam possessionem corporalem validè administrat. *Pasf. loc. cit.* citans pro hoc *Abb. in c. transmissam. n. 3.* & *Barbol. n. 2.* *Milif. in repertor. v. possessio. Rebuff. de pacif. pass. n. 243.* *Garc. p. 4. c. 2. n. 7.* ubi non adest jus positivum, dominium illud vinculans, & exercitium impediens & irritans, uti facit *cit. Extrav. injuncta.* respectu confirmatorum à Papa. Unde jam etiam beneficiatus vel prælatus vi confirmationis habens jam titulum canonicum propriâ auctoritate sine alia facultate validè & impunè accipit possessionem beneficii vel prælaturæ. *Pasf. ibid.* citans *Abb. ubi ante.* *Barbol. ubi ante. n. 3.* *Ripam in c. sapè. de restit. spol. num. 69.* *Garc. ubi ante. n. 6.* *Mandol. Menoch. &c.*

4. Secundò: non tamen ordinatè, quietè & securè (multa enim sunt validè & impunè, quæ tamen non fiunt quietè & sine oppositione, sed impediuntur, ne fiant, vel facta vocantur in dubium; & sic etiam consistunt: esse dominium rei, & tamen indigere ope Judicis, ut mittatur in possessionem illius, ut patet in legatario, qui à tempore aditæ hæreditatis dominium acquirit legati, & tamen convincitur remedio possessorio, si propriâ auctoritate accipiat possessionem. *Pasf. n. 26.*) quia, ut

quietè ac pacificè administret, requiruntur tria: nempe literæ continentés promotionem, facultas acquirendi possessionem, & missio in possessionem. *Pasf. loc. cit.* Imprimis enim literæ hæc, ut dictum, sunt de substantia probationis gratiæ, in ordine, ut nota sit gratia, v. g. in præfenti confirmatio electionis iis, quorum interest; cum aliàs Ecclesia non teneatur credere afferenti electionis suæ confirmationem; sed potest illi resistere, & impedire, ne administret prælaturam vel beneficium. *Pasf. n. 27.* Atque ita jam, si confirmatus ab inferiore confirmatore ante obtentas literas sine contradictione administret, administrat validè; & si Collegium vel Conventus eum in prælaturam recipiat, recipit validè; verùm, si contra eum insurgat oppositio & lis, non erit in sua administratione & possessione quietus, donec probet suam confirmationem per literas. Hinc per se & universaliter loquendo literæ hæc sunt necessaria ad hoc, ut promotus seu confirmatus quietè, ac pacificè, & securè administret.

Quaestio 442. An confirmatus sine accepta possessione beneficii vel Prælaturæ possit administrare, & an dictam possessionem accipere possit literis nondum expeditis, aut ostensis?

Respondeo ad primum (quod commune est confirmato cum instituto vel aliter provisio) sine possessione legitimè accepta non posse confirmatum administrationem suscipere, ait *Pasf. de elect. c. 33. n. 25.* ubi etiam ex *Archid. in c. avaritia. de elect. & in c. eum qui. de prob.* quòd etiam antiquitus dicebatur, non posse confirmatum administrare, nisi secuta installatione, seu investitura, seu missione in possessionem. Neque tamen sibi contradicit Idem *Pasf.* dum paulò post subjungit: confirmatus ex vi confirmationis sine literis, & ante apprehensionem possessionis corporalis validè & impunè administrat. Unde etiam *Garc. p. 4. c. 2. n. 7.* dicat, eum, qui obtinuerit beneficium, cui annexum jus patronatus, ante adeptam possessionem beneficii posse præsentare; & dum hujus à se dicti rationem dat in *fine n. 25.* dicendo: qui enim obtinet Prælaturam vel beneficium, statim sine apprehensione aliqua vi confirmationis obtinet jus & dominium in beneficio: non inquam, hæc scribendo sibi contradicit. Nam ut ex ipsiusmet verbis patet, restringit id tantum ad validam & impunè administrationem; ita tamen, ut velit eum non posse adhuc administrare quietè & securè ante acceptam possessionem.

2. De cetero, posse spectato jure communi electum confirmatum, vel aliter institutum ante solennem installationem & corporalem introductionem in possessionem statim administrare jura ac bona Ecclesiæ, tam in spiritualibus quàm temporalibus, habet communis. *Lott. l. 1. q. 27. à n. 23.* Item *Garc. p. 5. c. 4. num. 244. & 250.* *Innoc. in c. transmissam. de elect. n. 1.* *Jo. Andr. n. 8.* *Abb. n. 3.* quos citat & sequitur *Pirh. ad tit. de elect. n. 340.* Idque Argumento *c. nosti. & qualiter. c. nihil. de elect.* quippe qui textus videntur requirere solam confirmationem ad administrandum; *Extravag. verò injuncta. de prob. inter comm. & constit. Julii 3.* de qua paulò post, præter confirmationem non nisi literas Apostolicas quò ad beneficia, de quibus quis provisus à Sede Apostolica. Argumento etiam illud

est,

est, quod post provisionem vel confirmationem, & literis desuper expeditis, etiam ante occupatam possessionem, censetur sedes non amplius vacare, & Capitulum nequeat amplius jurisdictionem exercere. Pirh. loc. cit. citans Garc. ubi ante. n. 245. Huc etiam spectat, quod, ut dicendum paulo post, in iuribus incorporalibus pro eorum exercitio sufficiat habere jus citra facti possessionem. Limitando nihilominus hæc secundum dicenda q. seq. & reflectendo ad illud, quod dictum: *speciato jure communi.*

3 Respondeo ad secundum: vetitum jam olim sub pœna privationis beneficii accipere possessionem beneficiorum, de quibus à Papa provisus, etiam si ea consistorialia non sint, literis non expeditis, ait Lott. l. 3. q. 19. n. 3. citans Felin. in c. veniens, de accusat. n. 3. Similiter vi constitutionis Iulii 3. quæ est illius 34. quàmque ad fufum recitat Lott. loc. cit. n. 1. prohibentur non solum electi & promoti ad consistorialia, sed etiam omnes alii provisus Apostolici de quibuscunque beneficiis, eorum possessionem apprehendere ante expeditionem literarum, sub pœna privationis ipso jure; quin & sub pœnis statutis in *Extrav. injuncta*, contra recipientes illos sine ostensis literis ad administrationem; cum prius hæc pœna privationis ipso jure respectu tantum consistorialium beneficiorum inducta fuisset, & respectu non consistorialium solum pœna privationis ferenda. Lott. loc. cit. n. 17. qui etiam n. 18. addit, rationem amplianda illius pœnæ respectu adeptum sine literis beneficiorum illorum non consistorialium possessionem. Sic itaque ad incurrendam hanc pœnam privationis non solum beneficii, ad quod quis promotus per Sedem Apostolicam, sed & aliorum jam prius habitorum requiritur factum ipsum apprehensionis, & non sufficit, electum, confirmatum, seu aliter provisum per Sedem Apostolicam ante adeptam possessionem gessisse se pro tali; cum id ad contemptum non concludat; veluti si beneficia ad suam collationem spectantia contulisset, quod est ei permiffum, & quo non extendit se *Extrav. injuncta*. cum in iuribus incorporalibus pro eorum exercitio sufficiat habere jus citra facti possessionem; ut patet etiam in patronatu hereditario, ubi patronus juxta Roch. de jurep. v. ipsi vel ij. n. 24. Rebuff. in pr. de simon. in resig. à n. 25. cum communi. valide præsentat, etiam antequam sit immiffus in hereditatem, Lott. cit. q. 19. à n. 28.

4 Quo minus verò censeatur actum contra dictam constitut. & pœnæ ejusdem incurfæ, non obstat nullitas sumptæ vel acceptæ possessionis; quippe lex contemptum considerat, qui in simplici facto consistit, cujus proinde consideratio militat æque in actu nullo ac valido. Lott. loc. cit. n. 31. quamvis id limitet ad finem n. 32. hisce verbis: utunque stante nullitate hujusmodi non incurrat pœna privationis quoque aliorum beneficiorum ab eo obtentorum, ut Verall. decis. 98. n. 2. & 3. p. 3. & Rota in Verdunens. paroch. 23. Julii, 1586. Uti nec obstat, quò minus dictæ pœnæ incurrantur, penitentia & abstinentia ab ulteriore ingestione; cum, ut Gl. in clem. 1. §. quia verò, vers. ipso facto, de statu Monach. consummato delicto intemptiva sit penitentia pro evitanda pœna ipso jure inflicta. Lott. n. 32. Neque evitabitur transgressio hujus Constitutionis, & incurfus pœnarum, quòd provisus à Papa prætermiffa expeditione literarum prætextu multiplicandi titulum, procuret sibi provideri de eodem beneficio ab inferiore (dum is quoque de eodem

providere potest) & cum tali provisione ingrediatur possessionem, cum videatur sic potius quæritus color pro eludenda hujus constitutionis dispositione, quàm adhibitum sanum consilium pro multiplicando titulo (etsi de cetero etiam titulus Apostolicus, etiam validus, multiplicabilis sit ex provisione facta ab inferiore. Lott. loc. cit. n. 42.) cum cessante necessitate hujus multiplicationis, hæc dicatur nimia cautela, ex qua magis fraus & dolus colligitur. Lott. n. 40. & 41. Qualiter verò etiam multiplicando titulum ex alia ejusdem Papæ provisione committi possit in dictam constitutionem, & incurri ejus pœnæ, ostendit Lott. n. 52. Illud etiam ex eodem Lott. à n. 33. notandum, eum, qui impetrat ex hoc capite vacans beneficium, debere probare non expeditionem literarum tempore sumptæ possessionis, quòd ait esse difficile; eò quòd quodocunque exhibentur litera, præsumatur expeditio facta in tempore; tum pro evitando delicto, tum quia inter alia illud est possessionis commodum. Cautelam quoque addit Lott. n. 35. quæ uti posset reus, ne ex productione literarum prodatur, illas esse expeditas post sumptam possessionem. Justificatà verò semel impetratione ex hoc capite, intrusum non solum destitui beneficio regularum de annali & triennali; sed nec excusari posse ex non usu, stante decreto irrante contento in illa Constitut. aut ignorantia, utpote nimis crafta, ait Lott. num. 57. & 58. Uti nec ullam prætendi posse dictæ constitutionis ignorantiam; cum sit in viridi observantia, cit. n. 60.

5 Respondeo ad secundum secundò: loquendo de alijs provisus vel confirmatis, non per Sedem Apostolicam, sed ab alijs inferioribus, possunt hi capere possessionem sine literis provisionis, Lott. cit. q. 19. n. 26. ubi ait, quòd dicta constitutio Iulij nullo modo locum sibi vindicare possit in alijs, quàm in provisus Apostolicis; utpote in quibus solis militare possit ratio illa contemptus præcepti de expediendo literas; cum in inferioribus non cadat illa necessitas literarum. Idem de iisdem provisus, etsi utens distinctione aliquâ, nempe possessionis capta valide, & impunè & possessionis capta quietè & pacificè, tradit Pass. dum c. 33. de elect. sub n. 25. ait, quòd beneficiatus vel prælatus vi confirmationis suæ, utpote jam habens titulum canonicum propriâ auctoritate sine alia facultate, valide & impunè accipere potest possessionem beneficii vel prælaturæ, citatque pro hoc quamplurimos juxta dicenda à nobis in fine hujus part. ubi de capienda possessione. quòd autem subintelligat, etiã sine dictis literis, satis ex eo liquet, quòd hoc exemplo de possessione capienda confirmet id, quòd dixerat, posse confirmatum sine literis impunè & valide administrare, dicatque n. 29. expeditis literis confirmationem continentibus per se nulla licentia est necessaria pro accipienda possessione corporali, etiam quietè & pacificè, per quòd quoque indicat, quòd ante illas literas non capiat possessionem quietè & pacificè.

6 Sic etiam, si quis auctoritate legitimâ Ordinarii provisus, & ductus in possessionem, dein obtinisset novam provisionem à Papa, posse eum sine literis Apostolicis accipere vel continuare possessionem; eò quòd in tali non possit deprehendi aliud delictum quàm simplicis negligentia, ex qua necessariò non inferitur ad contemptum, pro ut contemptus est crimen distinctum à simplici negligentia, cujus potest esse, & non esse causa, tra-

dit Lott. *cit.* q. 19. n. 35. Quinimò, si presentatus à patrono, declinatà auctoritate Ordinarii, qui posset illum instituire, curaret se institui à Papa, adhuc non intraturam hanc Constitutionem Julij 3. eò quòd deficiat ejus ratio, quæ fundatur in supposito mera gratiæ, cujusmodi non est institutio, quæ potius est de justitiâ, tradit Lott. n. 47. Unde etiam n. 50. ait, considerandum propterea in hoc puncto semper, an presentatus egeat gratiâ Apostolicâ necne, quæ ipsa videntur applicari posse electo, qui etsi ab inferiore Confirmatore confirmari possit, recurrit tamen ad Papam sine necessitate, & ab eo confirmationem accipit.

7. Porro hæc intelligenda, ubi ita beneficium vacat, ut alius nullus sit actu in possessione illius, illudque administret; in hoc enim casu iste possessor non potest propriâ auctoritate, nec licitè nec validè spoliari possessione suâ; adeoque opus ministerio & officio Judicis ad adipiscendam possessionem. Pih. n. 341. Lott. l. 1. q. 27. n. 26. Pass. n. 31. juxta dicta à nobis aliàs.

8. Quòd si tamen etiam ad executionem hujus possessionis requiratur aliqua conditio (uti in *Extrav.* illa *in juncta*, requiritur, ut confirmatus præter juramentum fidelitatis & obedientiæ non potest accipere corporalem possessionem, nisi impletâ illâ conditione, & ut possessionem pacificè sumat, sufficit exhibere literas authenticas, in quibus constet de illa conditione impleri. Pass. n. 29. Quin & licet per se loquendo, etiam ad capiendam possessionem pacificè confirmatus obtentis confirmationis suæ literis non egeat ministerio Judicis, aut alterius officialis pro missione in possessionem; si tamen talis esset consuetudo, vel leges speciales de non adeunda possessione auctoritate propriâ, vel etiam non administrandi validè aut licitè sine prævia installatione solenni, hæc leges & consuetudines observandæ erunt. Pass. n. 30. Lott. l. 1. q. 27. n. 25. Quemadmodum etiam si in ipsis literis confirmationis, institutionis &c. datur Judex executionis, qui confirmatum vel institutum mittat in possessionem, hæc litera servandæ, & non accipienda possessio propriâ auctoritate, sed confirmatus institutus mittendus in possessionem à Judice ad id præstandum delegato. Pass. n. 32. quem vide ibidem pluribus de hac missione in possessionem per delegatum, uti & Garc. p. 6. c. 2. à n. 17. uti & dicenda à nobis infra, ubi de possessione.

Quæstio 443. An, & qualiter administrare possit Episcopus post obtentam confirmationis suæ literas ante consecrationem?

Respondeo primò: Episcopus confirmatus, obtentis literis confirmationis suæ, potest ea omnia exercere, quæ sunt jurisdictionis episcopalis; non verò ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis, seu consecrationem, sive jure divino, sive ecclesiastico requirunt, Pass. de elect. c. 33. n. 5. Pih. ad *cit.* de elect. n. 338. cum communi; juxta c. *inter corporalia. de translat. Episc.* & c. *transmissam. de elect.* & ibi DD. Per confirmationem enim canonicam electus acquirit jus in re, & perfectum quasi dominium in prælatura, contrahit conjugium cum Ecclesia quasi ratum, quod per electionem initiatum erat; & hinc conceditur ei plena administratio & potestas exercendi omnia, quæ sunt jurisdictionis Episcopalis, & non requirunt Ordinem seu characterem Episcopalem; hoc verò conjugium spiri-

tuale per consecrationem veluti consummatur; Pih. *loc. cit.* juxta c. 2. & ult. de *translat. Episc.* & Gl. in c. *transmissam. de elect. v. de talibus.* & Abb. *ibid.* n. 3. Unde, quod ait Gl. in c. *transmissam.* eadem Ecclesiam adhuc videri viduatam, quatenus Episcopus seu sponsus illius necdum est consecratus, intelligendum est respectu eorum, quæ sunt Ordinis. Lott. l. 1. q. 27. n. 10. ex Host. in c. *de multa. de præb. n. 3.* Unde jam

2. Respondeo ad primum & secundò: potest Episcopus ante consecrationem excommunicare, aliàsque censuras infligere, & ab ipsidem absolvere, etiam si ne quidem sacerdos sit, siquidem id jurisdictionis, non Ordinis est episcopalis; dum etiam Prælati non Episcopi, nec sacerdotes habentes jurisdictionem ecclesiasticam, id possunt; eademque est ratio in absolvendo, quæ in ligando; estque utrumque ejusdem potestatis, non tamen potest absolvere ab iis in foro interno penitentia. Pih. *loc. cit.* *juncto n. 339.* Pass. *loc. cit.*

3. Item potest cognoscere & judicare per se causas clericorum, etiam criminales, etiam principaliter, & non solum incidenter propositas in judicio. Laym. in c. *transmissam. n. 2.* Pih. *cit. n. 339.* citans Innoc. in *cit. c. n. 2. v. inquisitionis.* contra quosdam apud Abb. in c. 1. de *translat. Episc. n. 9.* admittentes, id eum tantum posse, ubi tales causæ incidenter proponuntur in judicio. Ratio est, tum quòd Episcopus etiam hujusmodi cognitionem criminales delegare possit alicui non habenti characterem seu consecrationem Episcopalem; tum quia quilibet Judex Ordinarius habens merum imperium (quale Episcopus habet vi confirmationis, cum possit excommunicare, qui est actus meri imperij) potest cognoscere causas criminales. Laym. Pih. *ll. cit.* per verba autem illa c. *transmissam: præter ea, quæ majoris inquisitionis discussionem exigunt, & ministerium consecrationis desiderant: non tam excipit Papa has causas criminales, etsi ex inter arduas numerentur, quàm eas solum inquisitiones, quæ ad realem, actualem & solennem degradationem clericorum spectant; quippe quæ juxta c. 2. de *penis.* & Laym. *Th. mor. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 5. n. 4.* Episcopalis consecrationis ministerium requirunt. Pih. *loc. cit.* Laym. *cit. n. 2.* fatente ipso Abb. in *cit. c. 2. de penis, in fine.* apud Pih. posse Episcopum confirmatum non consecraturum de criminibus, quæ non tendunt ad actualem degradationem, sed ad aliam penam, cognoscere. Quamvis alij velint, dicta verba c. *transmissam* intelligenda procedere juxta antiquos canones, & morem Ecclesie veteris, quando juxta c. *si autem.* & c. *ult. 15. q. 7.* causas criminales sacerdotum & diaconorum cognosci non poterant à solo Episcopo; sed tantum in Cœpiscoporum convocato concilio, quos Episcopus convenientes pro majore auctoritate conservanda oportebat esse consecratos. Laym. & Pih. *ll. cit.* cum, ut Pih. Episcopus electus & confirmatus ante consecrationem non vocetur simpliciter Episcopus, sed cum addito electus.*

4. Item potest Episcopus ante consecrationem punire, gratias & privilegia concedere, à vassallis juramenta recipere, beneficia conferre (idem est de erigere) in vestire, presentatos instituire, electos confirmare, jurisdictionem in foro externo (imò & interno, ut addit Laym. dando alteri potestatem absolvendi à peccatis, etsi ipse Episcopus sacerdos non sit, quia hæc delegatio non est Ordinis. Pih. *loc. cit. n. 334.*) delegare. Pih. *cit. n. 338.* Laym. in *cit.*

6. *transmissam*. n. 1. citans Sanch. l. 7. mor. c. 32. n. 67. Suar. l. 4. de LL. c. 4. n. 9. (ubi etiam cum D. Thom. in 4. d. 20. q. unic. a. 2. quaestione. 2. addit, quod & indulgentias concedere possit, cum tamen indulgentiarum concessio videatur actus maxime spiritualis inter omnes, qui jurisdictionis sunt) & gl. communiter receptam in *cit. c. transmissi. v. talibus*.

5. Item potest synodos celebrare, casus reservare, quæ sunt consecrationis, alijs Episcopis committere &c. Pass. *cit. n. 5. Pirh. n. 334*. Quæmodum etiam Capitulum sede vacante facultatem ordinandi suæ diæcesis clericos concedere potest.

6. His non obstante communi aliâ illâ regulâ: *quod quis per se facere non potest, neque per alios potest: sive quod alicui suo non licet nomine, nec aliens licebit. regula juris 67. in 6.* Nam istæ regulæ in iis solum locum habent, quæ commissarius vel mandatarius facit nomine alieno sine auctoritate comitentis; talia enim committi vel demandari nequeunt, nisi committens jus habeat per se illa faciendi; cum nemo plus juris in alterum transferre possit, quam ipse habeat. *regula 79. in 6.* Jam vero Ordines, ipsi sumque etiam Ordinem Episcopatus conferunt Episcopi commissarii, non potestate ordinis accepti ab Episcopo committente non consecrati; sed conferunt vi ordinis & consecrationis suæ. Et sic Episcopus ille committens non dat potestatem ordinandi, quam per se habet commissarius talis ante mandatum & delegationem; sed tantum dat seu committit illis jurisdictionem in non subditos, quæ necessaria est ad licitum exercitium ordinationis, & hæc jurisdictioni iis à non consecrato conferri potest. Ita ferè *Pirh. n. 334*.

7. E contra non potest Ordines, nec Sacramentum Confirmationis conferre, christina conficere, benedicere virgines, sacra vasa, altaria & templa consecrare. *Pirh. loc. cit. citans gl. ubi ante*. Quod autem addit, quod nequeat deponere & degradare clericos, verum non est, si per deponere & degradare intelligat privare beneficijs & officijs, quia hoc est jurisdictionis; secus fortè, si intelligat actualem & solennem degradationem, quæ factâ, clericus tradatur potestati seculari.

Questio 444 An. & quid speciale sit in hoc puncto circa Archiepiscopos?

1. **R**espondeo primò in genere: Archiepiscopus confirmatus, etiam consecratus, ante acceptum à sede Apostolica pallium non omnia, quæ ad Archiepiscopum spectant, exercere potest, cum ante illud non obtineat officij Archiepiscopalis plenitudinem. *c. nisi. de auctoritate & usu pallij. Laym. ibid. n. 1.*

2. Respondeo secundò magis in specie: quantum spectat ad actus jurisdictionis, actus majores exercere nequit ante acceptum pallium, v. g. convocare Concilium provinciale. *Pirh. loc. cit. n. 333. Laym. loc. cit. juxta c. quod sicut. de elect. §. prater ea, quo etiam spectat Provinciam visitare. Pirh. loc. cit. cum Gl. in cit. c. quod sicut. v. sine pallio.* Secus est de alijs actibus inferioribus jurisdictionis; hos enim ante acceptum pallium potest exercere, v. g. causas cognoscere, delegare, Judices constituere, committere potestatem ordinandi, vel etiam consecrandi Episcopos, argumento *c. suffraganeis, de electione. Laym. loc. cit. Pirh. n. 334.*

3. Quantum spectat ad actus Ordinis Episcopalis, actus qui inter missarum solemnias, aut saltem cum Episcopaliibus ornamentis peraguntur v. g.

ordinare, christina conficere, consecrare Ecclesias, exercere nequit juxta expressum textum *cit. c. quod sicut*; eò quod talia facere videatur non tanquam simplex Episcopus, sed tanquam Archiepiscopus. *Laym. loc. cit. Pirh. n. 333. juncto n. 335.* ubi etiam ait; similiter eum non posse ante acceptum pallium conferre Sacramentum Confirmationis, benedicere Abbates & virgines. Actus verò Ordinis, quos solâ stolâ indutus Archiepiscopus facere solet, ut sunt vasa sacra consecrare, corporalia vel camiteria benedicere, ea licitè exercere potest ante pallium acceptum. *Laym. loc. cit. Pirh. n. 335. citans Host. in sum. de usu pallij. n. 1. Azor. p. 2. l. 3. c. 33. q. 5.* Porro, si Archiepiscopus consecratus antè acceptum Pallium ea exercent, quæ illi prohibita, validè quidem exercet, sed peccat contra canones, puniri que potest, vel amotione ab officio, vel aliâ mitiore poenâ. *Pirh. cit. n. 25. citans Azor. ubi ante.*

Questio 445. An. & quæ Abbates ante benedictionem administrare possint?

1. **R**espondeo primò: potest Abbas post confirmationem ante benedictionem exercere ea omnia, quæ ad jurisdictionem spectant. *Pirh. ad tit. de elect. n. 402. Tamb. de jure Abb. To. 1. d. 11. q. 3. n. 2. juxta c. transmissam. de elect. Eademque quo ad hoc est ratio de Abbate confirmato non benedicto, quæ de Episcopo confirmato nondum consecrato; nempe quod per confirmationem accipiat potestatem jurisdictionis & administrationis. AA. ijdem *ll. cit. Lott. l. 1. q. 27. n. 24.* Multòque magis hæc ratio locum habet in Abbate, quam Episcopo, dum electus & confirmatus in Episcopum dici adhuc nequeat Episcopus, nisi consecratus, ut Zabarell. in *c. eam re. de rescrip. n. 1.* cum necdum intelligatur inter ipsum & Ecclesiam consolidatum matrimonium spirituale (unde & adhuc liberè resignare potest, & per acceptationem incompatibilis inducitur illa resignatio. *Lott. loc. cit. n. 17. citans eundem Cardinal. in clem. gratia. de rescrip. n. 9. & Præposit. in c. 1. d. 23. col. 3.*) sed solum dicitur electus, etiam si confirmatus. Electus verò & confirmatus in Abbatem illico Abbas est & dicitur. *Lott. loc. cit. n. 13. juncto n. 16. & 18. Tamb. loc. cit. q. 5. n. 1.* ubi quod Abbates constituantur in suo munere, non per benedictionem, sed per electionem & confirmationem. Argumento *c. 1. de suppl. negl. pral. & ibi communitè AA. citat pro hoc Jo. And. in c. inter monasterium. de sent. & re judic. n. 6. Felin. ibid. n. 1. Old. conf. 14. col. 2.* (qui etiam dicat, de stylo etiam Cancellaria electum & confirmatum vocari Abbatem) *Barbof. ad cit. c. inter monast. n. 6. contra Host. in c. tuam. de stat. & qualitat. d. n. 7.* Limitandum hoc ipsum ita, ut dum benedictio hæc vim habet confirmationis (uti quandoque contingit, dum nullâ aliâ confirmatione præcedente Episcopi aliter Abbates & Præpositos non confirmant, quam impetiendo illis solennem hanc benedictionem) adeoque per eam confertur potestas jurisdictionis, ante eam administrare nec debent, nec possunt Abbates aut Præpositi electi. *Pirh. loc. cit. n. 402. in fine. citans Sylv. v. Abbas n. 4. ac dicens, de hac confirmatione loqui Innoc. in c. 1. de suppl. negl. Pralat. n. 1.**

2. Respondeo secundò: administrare tamè seu exercere quæ sunt Ordinis (quales actus Ordinis dignitati Abbatiali cõcessi sunt Ordines minores cõferre, solenniter populo benedicere, vasa sacra & vestes benedicere, & alia pontificalia exercere) non posse

Abbatem ante benedictionem, ait Pirh. *loc. cit.* juxta *c. transmissam*. hoc ipsum tamen limitans ad loca, ubi consuetudo viget, ut Abbates post obtentam confirmationem benedicantur; eò quòd ibi hanc potestatem Ordinis accipiant per benedictionem. Quòd si intelligat Pirh. de non posse licitè, & acceptione potestatis exercendi illos actus licitè, verum est; si verò etiam intelligat de non posse validè, & de acceptione ipsius potestatis Ordinis, non subsistit, juxta mox dicenda.

3. Respondeo tertio: non solum in locis, ubi ex recepta consuetudine Abbates non benedicuntur, sed & in aliis, ubi viget ea consuetudo, seu absolute loquendo, Abbates non, vel nondum benedicti omnia officia Abbatis propria, etiam ea, quæ sunt Ordinis, statim post confirmationem acceptam, expeditisque & exhibitisque, ubi opus est, litteris confirmationis, administrare possunt validè (quin & in locis, ubi non solent benedici, licitè) *Lott. loc. cit. n. 14.* (ubi: quòd dicitur de Episcopo circa consecrationem, nullatenus trahendum est ad Abbatem respectu benedictionis; nimis enim diversa est ratio. *juncto n. 18.* ubi: benedictio non est de essentia, & simpliciter necessaria Episcopo, ut validè exerceat actus ordinis Episcopalis) *Tamb. loc. cit. q. 3. n. 4.* ubi: dicendum, benedictionem non esse simpliciter necessariam Abbati ad hoc, ut actus Ordinis exercere possit; quòd ipsum expressè asserit Pirh. *loc. cit.* Idq; unà cum *Tamb. & Lott.* probat ex *c. de suppl. negl. Pralat.* ubi Alexander III. concedit Cisterciensibus, ut si Episcopus tertio cum humilitate & devotione requisitus, Abbates benedicere renuerit, liceat Abbatibus proprios monachos suos benedicere, & alia, quæ ad hoc officium spectant, exercere &c. si enim benedictio hæc ad hoc esset simpliciter necessaria, Papa in negligentiam & contumaciam Episcopi dicecesani potius dedisset Abbatibus facultatem in eo casu eligendi, quem maluissent, Episcopum, à quo munus benedictionis consequerentur, quàm absque benedictione exercendi omnia, quæ ad eorum officium spectant. Item ex eo, quòd Abbates non perpetui, licet non benedicantur (benedictio enim est etiam quasi perpetua, indelebilis & inevitabilis, adeoque non datur propter officium temporale) tamen gaudent omnibus privilegiis & indultis ad agendum, quibus fruuntur Abbates benedicti. *Pirh. loc. cit. Tamb. q. 3. n. 5.* Ac denique quasi à priori probant id eundem *Pirh. loc. cit. Tamb. n. 6. 7. 8.* ex eo, quòd benedictio hæc non imprimat characterem, uti facit consecratio Episcopalis, nec à Christo instituta sit; quòdque hanc potestatem exercendi actus illos non consequuntur tam per benedictionem, quàm ex privilegio generali potissimum concessio Abbatibus benedictis, *c. quoniam. d. 69.* quòd dein privilegium extensum ad Abbates non benedictos; pro quo *Tamb. n. 7.* citat *Abb. in c. 1. de suppl. negl. col. 3.* *Cardin. in clem. attendentes. §. statim. q. 5. & seq. de statu monachor. quin Idem Abb. loc. cit. uti & Imol. & Felin. in cap. eam re. n. 7. de rescript.* dicat, hanc benedictionem ad exercendum, quæ sunt officii Abbatum, potius esse de solemnitate, & ad bene esse, quàm de substantia; quòd ipsum repetit *Tamb. loc. cit. q. 5. n. 3.* ubi: non est eadem ratio de hujusmodi benedictione, quæ est de consecratione Episcopi; quia hæc benedictio est potius de solemnitate, quàm de substantia. Unde jam etiam ait *Tamb. cit. q. 5. n. 4.*

Abbatem ante benedictionem uti posse baculo pastoralis & reliquis pontificalibus, pro quo citat *Cardin. ubi ante. in clem. attendentes. Abb. ubi ante. & in c. quanto. de off. Ordinar. Felin. in c. eam re. de rescript. n. 7.*

PARAGRAPHVS III.

De iis, per quos petenda confirmatio, deque tempore ac loco ejus petendæ & dandæ.

Questio 446. An ipsi electi confirmationem suæ electionis petere possint?

1. **R**espondeo: de jure communi legitime electi non solum sine nota ambitionis possunt, sed & debent petere confirmationem, *Pass. de elect. c. 33. n. 39.* cum communi; juxta *c. quam sit. de elect. in 6.* ubi præcipitur, ut quisvis electus intra trimestre petat confirmationem; quem textum non procedere solum de electione ad Cathedrales Ecclesias, sed de quacunque electione ad quamcunque Ecclesiam, ostendit *ibidem Pass.* Unde etiam electus sine omni nota ambitionis agere potest, & officium Judicis implorare pro confirmatione, ubi ea differretur, *Donat. tom. 2. tr. 6. q. 16. num. 2.* citans *Hofst. in cap. quia propter. de elect. n. 66.* postquam enim per consensum majoris partis eligentiū perfecta naturaliter est ejus electio, potest is absque ambitione consentire; cumque per consensum illius & eligentiū inter hos & illum contrahatur conjugale vinculum, is agere potest ad id, quòd ei vi talis vinculi debetur, quòd est confirmatio, quæ non est gratiæ, sed necessitatis & justitiæ, *Donat. loc. cit.*

2. Dixi: quantum est de jure communi; nam, ut testatur *Donat. loc. cit. n. 4.* in Ordine Dominicanorum non procedit textus ille *c. quam sit.* sive quòd electus petere debeat, vel etiam possit confirmationem; eò quòd is per electionem legitimam, etiam unanimum nihil juris acquirit, & quòd in potestate Prælati sit, eum confirmare vel non; & quamvis eum non confirmet, non tamen tali electo concedatur appellatio, vel causa aliqua profequendi, Nihilominus *Pass. & ipse Dominicus loc. cit. n. 47.* ait; quòd tamen, cum electo non queratur jus ullum, parum conveniens sit, eum petere confirmationem; attamen, quia, ut habetur *c. quam sit.* petitio confirmationis est Ecclesiæ beneficium, cujus negotium agitur, dum procuratur, ne diu maneat sine Prælato, etiam in hoc suo Ordine non damnandum electum, qui confirmationem sui peteret.

3. De cetero hujus contrarium est in postulato, qui petere non potest suæ postulationis admissionem, *Pass. loc. cit. n. 43. in fine.* ubi: tantum abest, ut in *cit. c. quam sit.* nomine electi comprehendatur postulatus, ut postulato potius prohiberetur, non solum petere, sed & consentire postulationi; electo autem præcipitur, ut illam, nempe confirmationem, petat, Est quoque hujus contrarium in præsentato, ita ut, sive is præsentatus sit à pluribus patronis, aut etiam à Collegio aliquo ecclesiastico, sive ab uno patrono, eoque laico, necesse non sit illum, aut etiam patronum ulterius petere institutionem; eò quòd, ubi præsentatio facta est, jam Superior